Magnetogram (za vpogled)

Šifra in polni naziv telesa:	Državni zbor
Številka in vrsta seje:	012. Redna
Začetek seje:	Ni podatkov
Konec seje:	Ni podatkov
Datum magnetograma:	23.01.2002

Vsebina:

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Nadaljevanje 12. seje

(23. januar 2002)

Sejo je vodila Irma Pavlinič Krebs, podpredsednica državnega zbora.
Seja se je pričela ob 10.06 uri.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovani kolegi poslanci, kolegice poslanke, gospe in gospodje, pričenjam nadaljevanje 12. seje državnega zbora Republike Slovenije. Obveščena sem, da so zadržani in se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Sonja Areh Lavrič, Aleksander Merlo, Lidija Majnik, Janez Podobnik, Franc Kangler, Ivan Božič od 11. ure dalje, Vili Trofenik za popoldanski del seje, Vojko Čeligoj, Igor Štemberger in Alojz Peterle od 11. ure dalje.

Ker bomo ugotavljali navzočnost, vljudno prosim za pozornost. Prosim, da vstavite kartice in pritisnete na tipko kvorum. Spoštovani, spoštovane, lepo prosim za pozornost, ugotavljali bomo navzočnost. Ugotavljamo navzočnost! Moja priprošnja za pozornost, ki bi seveda pokazala tudi realno stanje poslank in poslancev v dvorani, zaenkrat ni bila upoštevana, zato še enkrat prosim, v dvorani nas je zagotovo veliko več. Ker bomo drugič ugotavljali navzočnost, prosim, da pritisnemo tipko kvorum. Ugotavljamo navzočnost drugič! Navzočih je 55 poslank in poslancev. Državni zbor je sklepčen in lahko odloča.

Na današnje nadaljevanje seje so bili vabljeni tudi predstavniki vlade. Obe predstavnici prav lepo pozdravljam. Današnje nadaljevanje 12. seje državnega zbora bomo pričeli z obravnavo 2. točke dnevnega reda, to je predloga resolucije o položaju Slovencev v zamejstvu ter s tem povezanimi nalogi državnih in drugih dejavnikov Republike Slovenije, zatem bo zbor prešel na obravnavo 3. točke ter po vrstnem redu dalje.

Prehajamo torej na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA RESOLUCIEJ O POLOŽAJU SLOVENCEV, KI ŽIVIJO IZVEN REPUBLIKE SLOVENIJE, RAZEN SLOVENCEV V ZAMEJSTVU TER S TEM POVEZANIMI NALOGAMI DRŽAVNIH IN DRUGIH DEJAVNIKOV REPUBLIKE SLOVENIJE. (RESOLUCIJA O ODNOSIH S SLOVENCI PO SVETU.)** Gradivo je v obravnavo zboru predložila komisija državnega zbora Republike Slovenije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Želi predstavnik komisije besedo? Predsednik komisije, gospod Franc Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ: Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci, gospod minister, državna sekretarka, lep pozdrav tudi bivši članici komisije in sekretarki komisije, gospe Barbari Sušnik.

Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je kot delovno telo pristojno za spremljanje in obravnavo problematike avtohtonih slovenskih narodnih manjšin v zamejstvu

69. TRAK: (LM) - 10.09

(nadaljevanje): in Slovencem po svetu ter za poročanje državnemu zboru o pomembnih zadevah s tega področja ter za pripravo predlogov, sklepov in odločitev in je že na svoji 1. seji 11. aprila lanskega leta 2001 sklenila pripraviti resolucijo, ki bo opredelila odnos Republike Slovenije do Slovencev po svetu po vzoru resolucije o položaju avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah in s tem povezanimi nalogami državnih in drugih dejavnikov Republike Slovenije, ki jo je leta 1996 sprejel državni zbor. Zato je komisija ustanovila posebno delovno telo, ki se je sestalo na osmih sestankih ter pripravilo osnutek resolucije. To delovno telo je vodil dr. Jožef Bernik in zraven, v tem delovnem telesu je bil tudi podpredsednik komisije, gospod Jože Avšič, z mojo malenkostjo in seveda, sekretarko Barbaro Sušnik. Komisija je osnutek obravnavala na svoji 5. seji že 22. junija 2001, ter ponovno na 7. seji dne 19. oktobra 2001. V vmesnem času je za mnenje, pripombe in predloge skladno s 326. členom poslovnika zaprosila organizacije slovenskih izseljencev in zdomcev ter institucije, ki v Sloveniji delujejo na tem področju. Tako usklajen predlog je obravnavala na svoji 8. seji 22. novembra ter ga soglasno sprejela. Da je to področje potrebno urediti, je ugotovila že komisija v prejšnjem mandatu in je v svoje poročilo o delu vključila tudi izhodišča za pripravo takšne resolucije in ta izhodišča so bila tudi upoštevana. Upoštevali smo tudi ureditev pri drugih državah, pri katerih smo se seznanili z načinom dela, kako to skrbijo v Švici za svoje ljudi, torej z Švicarje v tujini. In je ta način precej podoben temu, kar smo predlagali tudi v tej resoluciji. Švica se namreč dobro zaveda pomena prisotnosti Švicarjev po svetu, tako z gospodarskega vidika, kot tudi z vidika kulturnega doprinosa.

Še nekaj drugih primerov ureditve odnosa posameznih držav do svojih izseljencev je razvidno tudi iz raziskave, ki jo je naredil raziskovalni sektor državnega zbora. Poleg posameznih držav pa je v njej navedeno tudi stališče Sveta Evrope, ki poziva države članice k sprejemu ukrepov v smeri izboljšanja odnosov s svojimi ljudmi po svetu in predvideva podobne ukrepe, kot smo jih predlagali tudi mi, v resoluciji.

Sedaj bo sledila kratka predstavitev same resolucije. Resolucija je sestavljena iz uvoda in besedila resolucije. Uvod resolucije ima štiri poglavja. Oceno stanja, razlogi za sprejem resolucije, cilji in načela resolucije, ter četrto v uvodu, kot ocena finančnih sredstev z državnega proračuna in druge posledice sprejetja resolucije.

V besedilu resolucije pa je kot splošni del, potem organi v Republiki Sloveniji, pristojni za odnose s Slovenci po svetu, kot tretjič finančna podpora in četrto, osnovna področja sodelovanja Republike Slovenije s Slovenci po svetu.

70. TRAK: (DAG) - 10.13

(Nadaljevanje) V uvodu smo zapisali pod oceno stanja nekaj iz tega, najznačilnejših in najpomembnejših utrinkov. Po različnih ocenah živi izven Republike Slovenije okrog 500.000 Slovencev oziroma več kot tretjina vseh pripadnikov našega naroda. Ustava Republike Slovenije v svojem 5. členu določa skrb za avtohtone slovenske manjšine v sosednjih državah ter za slovenske zdomce in izseljence. Skrb za slovenske manjšine v sosednjih državah je že opredeljena v resoluciji iz leta 1996. Za ostale kategorije Slovencev po svetu ni oblikovanih splošnih usmeritev glede politike oziroma odnosa Republike Slovenije do njih. Ustava

v svojem 5. členu tudi določa, da lahko Slovenci brez slovenskega državljanstva uživajo v Sloveniji posebne pravice in ugodnosti. To je treba urediti z zakonom. Takšnega zakona še nismo sprejeli, čeprav je vložen v državni zbor, mislim, da že približno dve in pol leti. Upam pa, da bo ta sprejeta resolucija podlaga za sprejetje tega zakona. Trajen življenjsko pomemben interes Republike Slovenije je ohranitev nacionalne identitete in samobitnosti slovenskega naroda. Zato pa je treba oblikovati temeljno politiko do tega vprašanja.

Sprejem resolucije o Slovencih po svetu bo pomemben korak k ureditvi odnosov Slovenije do Slovencev po svetu. Razlogi za sprejem resolucije so pravzaprav navedeni že v uvodnem delu "Cilji in načela resolucije". Osnovni cilj resolucije je opredelitev politike Republike Slovenije, ki temelji na ustavnih obveznostih do slovenskih izseljencev in zdomcev. Cilj je tudi vzpostavitev pogojev za vračanje Slovencev po svetu ter njihovih potomcev v domovino. Načela resolucije so naslednja:

Republika Slovenija je matična domovina vseh Slovencev, ne glede na to, kje živijo ali od kod izhajajo. Resolucija se nanaša na vse Slovence po svetu. Republika Slovenija si na tem področju prizadeva delovati s konsenzom. Pri sodelovanju je potrebna koordinacija in usklajeno delovanje.

In ocena finančnih sredstev iz državnega proračuna in druge posledice sprejema resolucije:

Republika Slovenija namenja določena proračunska finančna sredstva za delovanje Slovencev po svetu, v korist slovenstva ter za krepitev stikov s Slovenijo. Sprejem resolucije ne bo zahteval kakšnih dodatnih sredstev, bo pa posredno vplival na delitev že navedenih. Izboljšanje sodelovanja s Slovenci po svetu bi omogočilo tudi povečanje dotoka svežega slovenskega kapitala in intelektualnega potenciala, kar bi utegnilo prinesti nekaj nove dinamike v naše procese prestrukturiranja gospodarske rasti; to se nam zdi precej pomembno.

Torej, ko pridemo k sami resoluciji, k besedilu resolucije, sem že na začetku omenil, da je sestavljena iz splošnega dela, kjer je zapisanih nekaj splošnih zadev v treh točkah. Drugo, organi v Republiki Sloveniji, pristojni za odnose s Slovenci po svetu. V teh organih je treba poudariti naslednje: da temeljno politiko sodelovanja Republike Slovenije s Slovenci po svetu določa državni zbor Republike Slovenije; da si parlamentarne stranke prizadevajo za soglasje glede temeljnih načel politike Republike Slovenije do Slovencev po svetu. Lahko z veseljem povem, da smo to načelo že ves čas upoštevali v

71. TRAK: (LM) - 10.18

(nadaljevanje): Komisiji za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Za izvajanje politike sodelovanja Republike Slovenije s Slovenci po svetu je pristojna Vlada Republike Slovenije. Vlada Republike Slovenije predloži državnemu zboru letno poročilo o aktivnostih Republike Slovenije na področju sodelovanja Slovencev po svetu s predlogom programa za naslednje leto.

Pri sodelovanju s Slovenci po svetu, je potrebno načrtno in usklajeno delovanje državnih in drugih organov. Koordinacija je potrebna med državnimi organi in drugimi ustanovami, ki se ukvarjajo s Slovenci v zamejstvu in po svetu.

Finančna podpora. Republika Slovenija finančno podpira dejavnost Slovencev po svetu, ki so namenjena ohranjanju in rasti slovenske narodne identitete, kulture in jezika, ter ohranjanje kulturne dediščine. Sredstva se namenjajo v skladu s pravnimi predpisi Republike Slovenije, pri tem pa se upoštevajo nekatera načela.

Prvo takšno načelo je načelo ohranjanja in razvoja slovenske skupnosti v svetu ter krepitev narodne zavesti.

Drugo načelo je načelo specifičnega pristopa do posamezne slovenske skupnosti.

Tretje načelo je ohranjanje najpomembnejših institucij slovenske skupnosti.

Naslednje je načelo ohranjanja dejavnosti, ki potekajo že daljše obdobje in načelo povezanosti s Slovenijo ter načel racionalne porabe ter nadzora sredstev, istega nadzora, iz proračuna Republike Slovenije.

In četrtič, kot osnovna področja delovanja Republike Slovenije s Slovenci po svetu je: Zagotovo je potrebno vključevanje Slovencev po svetu v kulturno, znanstveno, informacijsko, gospodarsko, izobraževalno, športno in druga področja delovanja slovenske družbe.

In drugič. Slovenija podpira dejavnosti, ki prispevajo k ohranjanju in utrjevanju identitete Slovencev po svetu, programi za učenje slovenskega jezika in ohranjanje in bogatenje slovenske kulture.

To smo nekoliko bolj podrobno razdelili v podpoglavja od 4.1 do 4.7. In sicer 4.1. Ohranjanje slovenskega jezika in izobraževanja. Republika Slovenija se zavzema za ohranjanje in učenje slovenskega jezika med Slovenci po svetu tako v Evropi, kot na drugih kontinentih v vseh obdobjih od predšolskega, osnovnošolskega, srednješolskega, visokošolskega, ter za odrasle. Tu je tudi predlagan amandma Vlade Republike Slovenije, da se vključi zraven univerza in raziskovalne organizacije v Sloveniji, kar mislim, da samo dopolnjuje in se potem tudi z deveto alineo dopolnjuje ta del izvajanja slovenskega jezika in izobraževanja.

Kulturno sodelovanje in ohranjanje dediščine. Republika Slovenija se zavzema za ohranjanje slovenske duhovne samobitnosti med Slovenci po svetu in za razvoj skupnega slovenskega prostora.

Gospodarstvo in znanost. Republika Slovenija posveča posebno pozornost krepitvi gospodarskega sodelovanja ter povezovanja na področju znanosti in razvoja, novih tehnologij med Slovenci po svetu in subjekti v Sloveniji. Republika Slovenija podpira srečanje slovenskih gospodarstvenih in slovenskih znanstvenikov iz tujine ter si prizadeva za krepitev stikov in projektnega sodelovanja z vsemi slovenskimi znanstveniki v tujini, tudi v smislu njihovega ekspertnega vključevanja v programe bilateralne ali multilateralne za katere pobudo daje Slovenija.

72. TRAK: (PT) 10.22

(Nadaljevanje): Informiranje. Republika Slovenija si prizadeva za dostopnost informiranja ter za povezovanje in sodelovanje na področju informiranja, tako glede obveščanja Slovencev po svetu o dogajanju v Republiki Sloveniji kot tudi obveščanja o Slovencih po svetu v sami Republiki Sloveniji.

Repatriacija, državljanstvo in status brez državljanstva. Okrog te točke bo verjetno potrebno doreči in pripraviti po sprejeti resoluciji, precej konkretne projekte in programe. Seveda osnovna usmeritev je sprejem resolucije in usmeritev politike državnega zbora, potem pa realizacija, tako kot smo že zapisali preko vlade Republike Slovenije. Republika Slovenija je zainteresirana za vračanje Slovencev po svetu v Slovenijo, ravno tako pa tudi za naselitev njihovih potomcev, posebno pozornost pri tem je potrebno posvečati tistim, ki lahko doprinesejo k razvoju Slovenije.

Sodelovanje pri volitvah. Torej potrebno je omogočiti slovenskim državljanom s stalnim prebivališčem v tujini, sodelovanje pri volitvah in si prizadevati,

da se odpravijo težave, ki se pojavljajo slovenskim državljanom v tujini pri izvajanju njihove volilne pravice.

Vključevanje v zunanjo politiko. Tu je potrebno omeniti, da je pri urejanju dvostranskih odnosov s posameznimi državami, tam kjer živijo naši Slovenci, si vlada Republike Slovenije prizadeva ob upoštevanju njihovih potreb za sklenitev sporazumov o socialnih in zdravstvenem zavarovanju ter o drugih sporazumih, ki so navedeni že v točki 4.1 in 4.2, predvsem pa seveda o medsebojnem priznavanju diplom, spričeval in drugih potrdil o usposobljenosti.

Republika Slovenija si prizadeva za ohranjanje oziroma vzpostavitev častnih konzolov Republike Slovenije v državah, kjer živijo Slovenci ter za vključevanje Slovencev po svetu v delo, dejavnost diplomatsko konzularnih in drugih predstavništev Republike Slovenije.

To je kratke sprehod čez resolucijo.

Ker sem za govornico in ne bom torej podaljševal, tako da bi prihajal še enkrat kot predsednik odbora in povedal v imenu, pardon predsednik komisije in povedal v imenu komisije, bom to izkoristil kar ob tej priliki. In povedal, da smo dobili mnenje sekretariata za zakonodajo in pravne zadeve, kjer nam je predlagal, da se opredelimo enega od naslova. Imeli smo, daljši naslov in krajši naslov. Daljši naslov je govoril o resoluciji o položaju Slovencev, ki živijo izven Republike Slovenije, razen Slovencev v zamejstvu ter s tem povezanimi nalogami državnih in drugih dejavnikov Republike Slovenije. Krajši naslov pa pravi, resolucija o odnosih s Slovenci po svetu. Komisija se je opredelila za krajši naslov, tako da predlaga resolucijo o odnosih s Slovenci po svetu. Torej upoštevali smo mnenje sekretariata.

Dobili smo tudi mnenje vlade Republike Slovenije, kjer se mi zdi zelo, torej za poudariti, da vlada Republike Slovenije sama ugotavlja, da

73. TRAK: (LM) - 10.26

(nadaljevanje): na tem področju zadeve niso bile urejene in nekako se zahvaljuje komisiji, da je to pripravila in seveda predlaga sprejetje te resolucije v državnem zboru.

Komisija je na svoji seji, ko je obravnavala mnenje sekretariata za zakonodajo, sprejela v ozadju še tri spreminjevalne predloge in sprejela tudi dodatni sklep. Dodatni sklep pravi, da naj Vlada Republike Slovenije državnemu zboru v skladu z 277. členom poslovnika poroča o uresničevanju resolucije o odnosih s Slovenci po svetu.

Predlagam, spoštovane kolegice in kolegi, da predlagano resolucijo s predlaganim dopolnim sklepom ter spremljevalnimi predlogi, tako kot jih je soglasno sprejela komisija za Slovence v zamejstvu po svetu, tudi kolegice in kolegi slovenskega parlamenta sprejmemo z, jaz verjamem, soglasnim sprejetjem, našim Slovencem, ki živijo izven meja Republike Slovenije. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala vam. Želi besedo predstavnica sekretariata? (Ne želi.) Mnenje Vlade REpublike Slovenije bo predstavil minister za zunanje zadeve, dr. Dimitrij Rupel. Izvolite.

DR. DIMITRIJ RUPEL: Spoštovana gospa predsedujoča! Spoštovane kolegice in kolegi, poslanke in poslanci! Pred desetimi leti, to se pravi decembra 1991, smo sprejeli Ustavo Republike Slovenije, ki v svojem 5. členu določa, da

država skrbi za avtohtone slovenske narodne manjšine v sosednjih državah, za slovenske izseljence, za zdomce in da pospešuje njihove stike z domovino.

Leta 1996 je državni zbor sprejel resolucijo, ki je opredelila odnose do slovenskih manjšin v zamejstvu. Na področju odnosov s tako imenovanimi izseljenci in zdomci, pa Slovenija doslej ni oblikovala in sprejela posebnih dokumentov. Zato me zelo veseli, da danes državni zbor obravnava predlog resolucije, ki bo opredelila temeljno politiko Republike Slovenije tudi do drugih Slovencev, ki živijo zunaj Slovenije in ki doslej niso bili zajeti v nobenih posebnih dokumentih.

Vlada je predlog resolucije obravnavala na svoji seji prvič 20. decembra lansko leto, ponovno pa letos 17. januarja in ta predlog podpira. Na predlog ministrice za šolstvo, znanost in šport, pa smo sprejeli amandma, ki se nanaša na četrto poglavje. Tu je predlagana manjša dopolnitev poglavja o izobraževanju in poučevanju slovenskega jezika, tako da v večji meri vključujemo univerze in raziskovalne organizacije ter poudarjamo vključevanje slovenskih raziskovalcev iz tujine v uresničevanje nacionalnega

74. TRAK: (DAG) - 10.30

(Nadaljevanje) raziskovalnega programa. Ob tem, ko smo pripravljali skupaj amandmaje in ko ste vi pripravljali predloge, tekst resolucije, je naš urad za Slovence v zamejstvu in po svetu ves čas sodeloval s parlamentarno komisijo, pa tudi predstavniki nekaterih drugih ministrstev; sodelovali smo z ministrstvom za šolstvo, ministrstvom za kulturo in za notranje zadeve. Mnenja in predloge so v procesu nastajanja te resolucije posredovali tudi Slovenci po svetu oziroma tisti, ki so bili obveščeni, da poteka ta postopek sprejemanja resolucije pri nas.

Zelo pomembno se mi zdi, da državni zbor doseže nekatera temeljna soglasja, ki bodo prispevala k boljšim odnosom in sodelovanju s Slovenci po svetu. Glavne usmeritve resolucije sledijo priporočilom Sveta Evrope in njegove parlamentarne skupščine, ki je državam članicam priporočila, da pripravijo program zakonodajnih možnosti, političnih akcij in različnih ukrepov, upravnih ukrepov, za izboljšanje odnosov s skupnostmi, živečimi v tujini, da olajšajo vrnitev v matično državo tistim, ki se želijo vrniti, ter da izboljšajo dostopnost informacij za državljane v tujini o razvoju doma, o razvoju matične države. Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je tudi poudarila, da lahko izseljenci igrajo pomembno povezovalno vlogo med dvema državam, zato je treba zagotavljati tesnejše sodelovanje vlad, parlamentarnih delegacij in pristojnih združenj posameznih držav pri krepitvi vezi z izseljenci ter spodbujati prostovoljno sodelovanje izseljencev v političnem, socialnem, kulturnem življenju v državah izvora, z zagotovitvijo ustreznega predstavništva, volilne pravice in predstavništva prek različnih svetov in drugih ustanov.

Tudi več drugih držav, med njimi tudi evropske države z dolgo demokratično tradicijo, kot Švica in Italija - o tem je govoril že gospod Pukšič pred mano - ima zelo dobro izdelane odnose s svojimi ljudmi po svetu. Danes, po desetih letih samostojnosti Slovenije se ne sme več zgoditi, da bi na odnose s Slovenci po svetu gledali s kakršnegakoli ideološkega stališča. Naša vlada vsekakor nima nikakršnega namena deliti Slovence na tiste, ki so nam bližji ali bolj oddaljeni, ideološko bolj primerni ali manj primerni. Ali, če se izrazim z neko bolj učeno besedo, Republika Slovenija mora imeti do ljudi, ki živijo zunaj naših meja, Slovencev, ki živijo zunaj naših meja, nediskriminatoren odnos. Seveda, vsak ima pravico do lastnega političnega prepričanja, vsi naši ljudje zunaj meja Slovenije imajo pravico do sodelovanja v strankah, do ustanavljanja strank, vendar to seveda ne more biti

vsebina odnosov države do Slovencev po svetu. Pri tem je treba gledati predvsem na skupen interes, na vzajemen interes, in zaradi tega je tudi resolucija takšna, kakršna je, o tem je govora v njeni preamboli.

Jaz ne bom šel v vsebino resolucije, ker jo je predstavil gospod Pukšič, edino o četrtem poglavju bi rad nekaj rekel.

Tu je navedena osnova področja sodelovanja Republike Slovenije s Slovenci po svetu, s ciljem, da Slovenci po svetu ostanejo,

75. TRAK (BS) - 10.33

(Nadaljevanje) ali če še niso, postanejo del enotnega slovenskega prostora, in morajo biti za to dejavno vključeni v slovenski intelektualni, kulturni, gospodarski, znanstveni, družbeni potencial oziroma razvoj.

Na prvem mestu je seveda ohranjanje slovenskega jezika in izobraževanje, pri čemer se Slovenija zavzema za ohranjanje in učenje slovenščine med Slovenci po svetu z ukrepi, kot je denimo zagotavljanje učbenikov za učenje slovenščine, izdelava in izvajanje programov za učenje slovenščine na daljavo - to bo s pričo Interneta seveda danes vse lažje - in seveda pripomočkov za samostojno učenje slovenskega jezika, kakor tudi skrbi, Slovenija skrbi za usposabljanje učiteljev in jim nudi finančno podporo za to.

Naslednje področje, ki se nam je zdelo posebno pomembno in ki ga še posebej energično podpiramo, je področje sodelovanja, kulturnega sodelovanja in ohranjanja kulturne dediščine. Pri tem Slovenija skrbi za kulturno delovanje Slovencev po svetu in njihovo vključevanje v skupni slovenski kulturni prostor. Nato moram reči, da postane vse pomembnejše tudi gospodarsko področje. Mislim, da je pravilno zapisano, da Slovenija posveča posebno pozornost krepitvi gospodarskega povezovanja, sodelovanja na področju znanosti, da podpira srečanja slovenskih gospodarstvenikov in znanstvenikov iz tujine. Kar nekaj tega se je v zadnjih letih dogajalo in moralo bi se dogajati še več.

Veliko pozornosti je potrebno nameniti informiranju, kajti v času modernih komunikacij ni več opravičila za pomanjkljivo medsebojno obveščanje in za nepoznavanje. Včasih seveda nekateri častniki, slovenski častniki na tujem objavljajo stvari, ki niso navsezadnje v skladu z dejanskimi dogodki pri nas v Sloveniji. Temu smo krivi sami, ker nismo dovolj spretni in nismo dovolj ažurni pri informiranju o naših dogajanjih. Deloma pomanjkljivosti pokriva revija, ki jo izdaja vlada "Slovenia weekly", ampak mislim, da bo treba razmišljati tudi o drugih in še boljših publikacijah in virih informiranja.

Mislim, da je posebej aktualno in zelo važno poglavje, ki govori o repatriaciji. To poglavje dobiva nek poseben pomen ob krizi v Argentini, kjer, kot vemo, živi precejšnje število Slovencev. Ob tej krizi se je pokazalo, da naša država še nima ustreznih mehanizmov, ki bi olajšali vrnitev tistim, ki se želijo vrniti. Resolucija v tej obliki, kot je, določa, da je Slovenija zainteresirana za vračanje Slovencev v Slovenijo. No, rad bi rekel, da smo takoj po sprejemu resolucije, da smo takoj po tem, ko smo dobili tekst in v pripravah na današnji sestanek oziroma na današnje zasedanje, začeli z nekaterimi konkretnimi pripravami, da smo na ministrstvu za zunanje zadeve povzeli nekatere konkretne korake in dali tudi navodila našemu veleposlaništvu v Buenos Airesu v zvezi s tem problemom.

76. TRAK: (PT) 10.37

(Nadaljevanje): Mi bomo zbrali konkretne podatke o željah oziroma o potrebah, interesih Slovencev, ki živijo v Argentini in bomo v skladu z možnostmi poskrbeli za to, da se bodo ti interesi oziroma te želje uresničile. Nekatera izhodišča kot rečeno, imamo v uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu že pripravljena.

Glede sodelovanja pri volitvah. Veste, da je vlada pred kratkim v državni zbor posredovala predlog zakona o evidenci volilne pravice, v drugo obravnavo. Tako, da bodo tudi težave, ki so se pojavile pri tem, v največji mogoči meri odpravljene.

Resolucija pomeni obveza vlade, da si bo prizadevala za sklepanje sporazumov o socialnem in zdravstvenem zavarovanju ter drugih sporazumov z državami, kjer živijo Slovenci ter da si bo prizadevala za vzpostavljanje častnih konzulatov v teh državah, v čemer je tudi na koncu govoril kolega Pukšič. Mislim, da je ta institucija častnih konzulov že doslej bila zelo dobrodošla, tako državi kot seveda skupnostim Slovencev po svetu.

Ob vsem tem ali po vsem tem bi rad poudaril, da sprejem resolucije ne bo zahteval dodatnih, vsaj v tem trenutku ne vidim te možnosti oziroma te potrebe, dodatnih proračunskih sredstev, bo pa seveda posredno vplival na delitev že obstoječih postavk v proračunu v skladu z določenimi prioritetami Republike Slovenije na tem področju.

In če še en stavek rečem na koncu. Ta resolucija po našem mnenju pomeni začetek dokončnega urejanja odnosa Republike Slovenije do slovenskih izseljenk in izseljencev in rečem naj oziroma naj izrazim upanje, da bo državni zbor podprl predlog resolucije skupaj z amandmajem, ki smo ga pripravili v vladi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Zdaj dajem besedo predstavnikom poslanskih skupin. Mnenje poslanske skupine slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Ivan Božič. Izvolite.

IVAN BOŽIČ: Hvala lepa, gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi, gospod minister s člani.

Slovenska ljudska stranka podpira sprejem resolucije. Mislim, da je zadnji čas, na ta način bomo tudi izpolnili obveznosti 5. člena ustave do Slovencev v zamejstvu, ki, pa v tujini, ki jih formalno pravno nismo imeli dolga leta urejenih. Prav tako bomo omogočili komisiji za Slovence v zamejstvu in po svetu, da bo imela en pravni akt, na katerega se bo oslonila pri svojem delu. Kajti kadar smo in ko smo sprejeli lani imenovanje ustanovitev nove komisije, smo se šele odločali kaj bo ta komisija delala. Ko bomo pa imeli to resolucijo, pa ne bo treba več veliko razmišljati, ampak bomo imeli temelj dela komisije že postavljen.

Prav tako bo tudi pri ministrstvu za zunanje zadeve imel urad za Slovence v zamejstvu in po svetu lažje delo pri odločanju o politiki do Slovencev v zamejstvu in po svetu. Kajti danes, ko smo slišali koliko Slovencev je v zamejstvu, se lahko malo spomnimo tudi zgodovine nekaj sto let nazaj, pa bomo ugotovili, da so Slovenci zmeraj plačevali velik krvni davek,

77. TRAK: (LM) - 10.41

(nadaljevanje): ob prihodu Turkov je veliko Slovencev padlo, veliko ljudi je padlo v 1. in 2. svetovni vojni, ampak imeti 500.000 svojih ljudi drugod po svetu, ne pa v svoji državi, ker vem, da smo nacija, ki imamo svojo državo, je pa hudo. Zato je prav, da imamo resolucijo.

Pri tej resoluciji bi pripomnil samo še to, da bo potrebno napisati tudi normativno ureditev za Slovence, ki niso državljani Slovenije. Kajti šele potem bomo imeli pravzaprav urejen odnos do vseh. In najbrž bomo takrat tudi združili resolucijo iz leta 1996, sedanjo in normativni akt o Slovencih brez državljanstva v eno resolucijo ali pa zakon o Slovencih, ne samo v zamejstvu ampak o Slovencih po svetu.

Pri sprejemanju resolucije in pri obravnavi resolucije se včasih sreča človek tudi s stvarmi, ki smo jih že dogovorili, pa ne tečejo. Majhno pripombo bom dal na finančno podporo, ki je lepo razdeljena po ministrstvih, v vladi, kaj je treba, da kdo kaj naredi, a vendar smo mi proračun za leto 2000 sprejeli, da bomo zgradili pretvornik za gledanje televizijskega programa v zamejstvu, pa ga do danes nihče še ni opravičil, ker ga nikjer še ni.

Drugo pa, kar je gospod minister posebej povedal, o volilni pravici in o vračanju Slovencev domov. Mislim, da je ta resolucija delček tistega, prva stopnica, na katero se lahko Slovenec v zamejstvu odloči, da se bo vrnil domov. Kajti, tu piše, da želimo, da pride. Kajti, če ne bomo imeli naše želje, seveda ne bo prišel. Naša želja seveda ni dovolj in to, kar je gospod minister našteval, bo treba tudi urediti, da bodo Slovenci, ki so v zamejstvu, ki se danes v državah, ki ekonomsko ne cvetijo, imeli možnost razvoja pri nas, zlasti v teh letih, ko imamo tako malo slovenskega naraščaja doma. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala vam. Mnenje poslanske skupine Združene liste socialnih demokratov bo predstavil gospod Samo Bevk. Izvolite.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor! Poslanska skupina Združene liste socialnih demokratov bo podprla resolucijo o odnosih s Slovenci po svetu, tako kot je že leta 1996 podprla tudi resolucijo o položaju avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah. S sprejetjem tega pomembnega dokumenta, bo državni zbor kot zakonodajno

78. TRAK: (DAG) - 10.44

(Nadaljevanje) in najvišje predstavniško telo države, zaokrožil ter izoblikoval politiko oziroma odnos Republike Slovenije do vseh Slovencev, ki živijo izven meja matične domovine. Tako kot je bil pomemben korak naprej sprejetje resolucije o Slovencih v zamejstvu, je sprejem te resolucije o Slovencih po svetu pomemben korak k nadaljevanju urejanja odnosov države do vseh ostalih rojakov po svetu, saj je znano dejstvo, da izven matične domovine živi okrog pol milijona Slovencev, kar je več kot četrtina vseh pripadnikov našega naroda.

Vzroki za izseljevanje slovenskega naroda so bili ekonomske, politične in tudi osebne narave. Po navedba slovenske enciklopedije pa sodijo začetki izseljevanja s slovenskega ozemlja v čas protireformacije oziroma katoliške obnove. Tudi sicer sodi slovensko ozemlje glede na obseg in trajanje izseljevanja med izrazitejša tovrstna območja v Evropi. Tako velika izguba prebivalstva je prav gotovo negativno vplivala na številčnost oziroma na razvoj slovenskega naroda.

Prav zaradi tega je pomembno, da se tudi na najvišjem državnem nivoju izoblikuje politika do Slovencev po svetu, čemur je namenjena pričujoča resolucija, in tudi s tega zgodovinskega vidika je pomembno, da je državni zbor kljub nekaterim pomislekom tudi v tem mandatu ustanovil komisijo za Slovence v zamejstvu in po svetu. Na tem mestu bi izrazil prepričanje, da naj bo samoumevno, da državni zbor

tudi v naslednjih mandatih ustanovi, tako kot na primer odbor za kulturo, šolstvo in znanost ali pa odbor za gospodarstvo, tudi komisijo za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Izjemno pomembno vlogo za uresničevanje resolucije in izvajanje politike pa bodo imeli, tako kot doslej, vlada in pristojna ministrstva, predvsem zunanje in v njegovem okviru urad za Slovence v zamejstvu in po svetu ter ministrstvo za kulturo, šolstvo in znanost, gospodarstvo ter notranje zadeve. Zato je toliko bolj pomembno, da se spoštuje načelo enakovrednega odnosa do vseh Slovencev, ne glede na njihovo politično pripadnost. Zato mora država na tem področju delovati s konsenzom in v skladu z državniškim interesom, dnevno politične interese pa puščati ob strani. Zgled takemu delovanju v prejšnjem in sedanjem mandatu državnega zbora je prav gotovo pristojna komisija našega zbora, v kar smo se prepričali tudi z odzivom naših rojakov med številnimi obiski med zamejci, zdomci in izseljenci povsod po svetu.

Najbolj množično je bilo izseljevanje Slovencev v obdobju od 80 let 19. stoletja do prve svetovne vojne, ko se je predvsem zaradi ekonomskih razlogov izselilo 300.000 Slovencev oziroma tretjina tedanjega naravnega prirastka na slovenskem ozemlju. Izseljevanje se je po prvi svetovni vojni nadaljevalo. Izseljencem so se poleg ekonomske emigracije pridružili tudi številni primorski Slovenci, ki so se izseljevali predvsem zaradi fašističnega raznarodovalnega pritiska. Med drugo svetovno vojno so okupatorji deportirali veliko Slovencev, predvsem s Štajerske in Koroške, na jug Jugoslavije in v Nemčijo. Za izseljevanje neposredno po drugi svetovni vojni pa so bili značilni politični motivi, za katere se je takrat uveljavil izraz politična emigracija, kasneje

79. TRAK (BS) - 10.48

(Nadaljevanje) pa so se predvsem v zahodno Evropo izseljevali tudi zaradi ekonomskih razlogov, še posebej pa je bil boleč novejši proces odhoda izobražencev, ki mu z drugimi besedami rečemo tudi "beg možganov".

Posebno skrb je potrebno nameniti tudi Slovencem, ki živijo v državah, ki so nastale na ozemlju nekdanje Jugoslavije, in se danes soočajo z velikimi socialnimi problemi, kot tudi odzivanje države na različne krize v svetu kot je to najnovejši gospodarski zlom Argentine, v kateri živi veliko naših rojakov.

Vseskozi pa so slovenski izseljenci vzdrževali stike z matično domovino z različnimi izseljenskimi organizacijami ter vladnimi organi. Naj med društvi omenim predvsem Rafaelovo družbo iz leta 1927, leta 1951 ustanovljeno Slovensko izseljensko matico, katere prvi predsednik je bil pisatelj Tone Seliškar, ter po letu 1990 slovenskim svetovnim kongresom in izseljeniškim društvom Slovenija v svetu. Podpora društvom, ki v državi skrbijo za stike s Slovenci po svetu, se mora krepiti tudi v bodoče. Prav tako pa je potrebno v državnem proračunu stalno zagotavljati in po možnosti tudi povečati sredstva za programe, ki so namenjeni za delovanje slovenskih ustanov, organizacij in društev v zamejstvu in po svetu ter v tem okviru posebej za ohranjanje slovenske identitete, jezika, kulture in kulturne dediščine ter tako pospeševati vsestransko medsebojno sodelovanje na kulturnem, izobraževalnem, znanstvenem, gospodarskem in seveda tudi na vseh drugih področjih.

Resolucija opredeljuje vsa najpomembnejša področja sodelovanja Republike Slovenije s Slovenci po svetu, kot so skrb za ohranjanje slovenskega jezika in izobraževanja, kulturno sodelovanje in ohranjanje dediščine, sodelovanja na

področju gospodarstva, znanosti in informiranja. Še posebej se mi zdijo pomembna vprašanja repatriacije, državljanstva, ureditve statusa Slovencev brez državljanstva ter sodelovanje slovenskih državljanov na volitvah. Na vseh teh področjih pa imata državni zbor in vlada kot celota veliko odgovornost pred rojaki, ki so jih različne zgodovinske, ekonomske, politične in osebne okoliščine prisilile, da so si svoj drugi dom poiskali izven matične domovine. Hvala.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Mnenje poslanske skupine Stranke mladih Slovenije bo predstavil gospod Bogomir Vnučec. Izvolite.

BOGOMIR VNUČEC: Gospa podpredsednica, spoštovani gospod minister, gospa državna sekretarka, državni zbor. Slišali smo že, da 5. člen ustave nam nalaga skrb za Slovence, ki živijo izven Republike Slovenije. Resolucija, katero sprejemamo danes, pa dokazuje, da mislimo resno in zato jih v stranki mladih pozdravljamo in podpiramo. Predvsem tudi zaradi dejstva, da je v resoluciji poudarek na koordinaciji vseh tistih, ki delajo za Slovence po svetu, in zaradi dejstva, da Slovenci zunaj naših meja rabijo našo pomoč, mi pa njihovo.

Dejstvo je, da so svojevrstni ambasadorji naše države in marsikdaj v veliko pomoč, to je pokazala nedavna preteklost in upamo, da bomo deležni njihove pomoči tudi v bodoče. Vsebino resolucije v stranki mladih ocenjujemo kot dobro in ustrezno, je pa to deklerativni akt in izvajanje določb bomo lahko ocenili šele kasneje. Ena je zapisati interes, drugo je to uresničevati. Dejstvo, da je pri pripravi resolucije sodelovala cela vrsta vladnih uradov, obeta večjo finančno podporo v bodoče, saj te v zdajšnjih proračunih vsako leto procentualno manj.

V stranki mladih smo še posebej zadovoljni s 3. točko, torej poudarkom

80. TRAK: (LM) - 10.52

(nadaljevanje): da imajo slovenske skupnosti v različnih državah različne potrebe. To bo omogočilo bolj kvalitetno delo in rezultate.

Cilj je v resoluciji jasno zapisan - ohranjanje slovenske identitete, jezika, kulture, tam kjer so Slovenci zunaj meja našli novi dom. Poti za dosego tega cilja pa so različne glede na to, kje naši sonarodnjaki živijo. REcimo, v Sarajevu ali Beogradu je situacija gotovo drugačna, kot v Argentini, ta pa se razlikuje od situacije v kanadskem Ontariu. Eni imajo več denarja, materialnih dobrin, drugi malo stikov in obratno. Vsi pa so naši in si zaslužijo, ne le pozornost in tole resolucijo, temveč tudi čimprej sprejetje zakona, ki bo normativno uvedel obveznosti države do slovenskih izseljencev.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Mnenje poslanske skupine madžarske narodne skupnosti bo predstavila gospa Maria Pozsonec. Izvolite.

MARIA POZSONEC: V imenu madžarske narodne skupnosti podpiram sprejem resolucije in sem zadovoljna, da je prišlo do tega. Menim, da ima matična država Slovenija zakonske in moralne dolžnosti do svojih izseljencev in menim, da bo s pomočjo predlagane resolucije to nalogo lažje uresničila. Pomoč in skrb matic je neprecenljiva za ohranjanje narodnostne identitete in materinega jezika in zunaj živeči pripadniki skupnosti so upravičeni do tega. Matica ne more dati toliko, da bi

bilo dovolj, da bi bilo preveč. Kajti, zunaj živeči so zaradi močnega vpliva okolja zmeraj v nevarnosti, zmeraj so močno ranljivi in so zato potrebni največji skrbi matice. Zato želim, da bo Slovenija gospodarsko dovolj trda, demokratična dežela, v skupnosti narodov priznana država z ugledom, da te naloge lažje uresniči. Da bodo izseljenci tudi ponosni na duhovne in kulturne vrednote svoje matice. Kajti, to je najtrdnejši in najvztrajnejši zvez med matico in zunaj živečimi. Pozdravljam sodelovanje pri tej točki, zunanjega ministra gospoda Rupla, vse predstavnike urada za Slovence po svetu in v zamejstvu, ker to je tudi dokaz prioritete naše zunanje politike. Upam le, da bo resolucija prvi korak in da bo slovenski parlament zmogel sprejeti tudi zakon v prid ohranitve slovensta med izseljenci. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Mnenje poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije bo

81. TRAK: (PT) 10.56

(Nadaljevanje): predstavil gospod Jože Avšič. Izvolite.

JOŽE AVŠIČ: Spoštovana gospa podpredsednica, gospod minister, sodelavke in sodelavci zunanjega ministrstva. Seveda tudi v poslanski skupini liberalne demokracije podpiramo resolucijo. Zavedamo se dejstva, da četrtina pripadnikov našega naroda ne živi v Sloveniji in da smo že velikokrat deklarativno izražali skrb za te ljudi, ki iz takih ali drugačnih razlogov niso neposredno povezani z matično domovino.

V poslanski skupini LDS smo posebno veseli, da je ta resolucija nastajala dejansko z velikim konsenzom vseh, ki v naši državi odgovarjamo za to, da bi ustavno določilo o tej skrbi za Slovencev po svetu, dostojno uresničevali. Tako je komisija za Slovencev po svetu in njena delovna skupina dejansko imela največjo pomoč v zunanjem ministrstvu, v uradu za Slovence po svetu in seveda pri vseh ministrstvih, ki s Slovenci po svetu neposredno sodelujejo preko izvajanja državnega proračuna, zlasti s kulturnim ministrstvom, ministrstvom za šolstvo in šport in drugimi. Pričakujemo seveda, da bo tudi ministrstvo za gospodarstvo se še tesneje povezovalo v aktivni vlogi, zlasti na gospodarskem področju, ki je bilo vsaj doslej morda najbolj zanemarjeno.

Resolucija bo prav gotovo dobra podlaga za sprejem nekaterih zakonskih aktov, ki, na podlagi katerih bo možno načela, ki jih bomo danes prav gotovo sprejeli, izvajali v prihodnje, zlasti seveda volilno pravico ali pa načela za postopno vračanje v domovino.

V poslanski skupini liberalne demokracije smo največkrat izpostavljali seveda neko dejstvo, ki je prisotno po osamosvojitvi Republike Slovenije. To pa je posebna skrb za Slovence, ki živijo na tleh držav, ki so nastale po razpadu naše bivše države. Se pravi Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Zvezne Republike Jugoslavije in Makedonije. Prav gotovo velja dejstvo, da smo za avtohtoni manjšini, pa tudi za Slovence, ki so zaradi ekonomskih ali političnih razlogov v začetku ali sredi tega stoletja in v prejšnjih stoletjih zapustili in morali zapustiti našo domovino, skrbeli tudi še v času in to ne slabo, naše skupne države, se pravi pred osamosvojitvijo. Dejstvo pa je, da so Slovenci in to velik del Slovencev, več kot 10 odstotkov teh, ki danes živijo izven naših meja, pravzaprav ostali brez domovine po tem, ko smo se Slovenci osamosvojili. In mislim, da moramo ravno zaradi tega dejstva, kajti ti Slovenci zaslužijo posebno skrb, ostali so brez domovine, pravzaprav ne da bi sami

želeli in ne da bi kdorkoli ... /nerazumljivo./ ... kar enostavno ostali so izven svoje domovine po tem ko smo mi postavili svojo zahtevo in jo tudi uresničili glede lastne državnosti.

V poslanski skupini liberalne demokracije nazadnje tudi vedno poudarjamo, da moramo uravnoteženo skrbeti tako za Slovence v matični državi, za lastne

82. TRAK: (LM) - 10.59

(nadaljevanje): državljane, kot seveda za to četrtino pripadnikov našega naroda, o katerem govori ta resolucija in to zaradi tega, da se nikoli več v zgodovini ne bi ponovilo, da bi morali prebivalci naše države in pripadniki našega naroda ponovno zapuščati in ustvarjati novo skupino. Se pravi, da ne bo nikoli več ustvarjeno ne ekonomskih, ne političnih razlogov, za zapuščanje Slovenije. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Mnenje poslanske skupine Nove Slovenije bo predstavil gospod Jožef Bernik. Izvolite.

DR. JOŽEF BERNIK: Gospa podpredsednica, gospod minister, gospa državna sekretarka! Gospe in gospodje poslanci! Ob branju naše ustave, torej 5. člena človek pride do zelo zanimive ugotovitve. Ta člen pravi, da država varuje človekove pravice in temeljne svoboščine, pravice avtohtone italijanske in madžarske narodne manjšine, slovenske narodne manjšine izven države, slovenske izseljence in Slovence brez slovenskega državljanstva. Verjetno je ta vrstni red edinstveni v zgodovini ustav po svetu. To pripovedujem zaradi tega, ker mislim, da smo Slovenci izredno odprti za potrebe tistih, ki pomoč in zaščito potrebujemo in mislim, da je verjetno zaradi tega prišlo do takega vrstnega reda. Seveda, človek se pa vpraša, ali nam je to kaj prineslo? Na žalost moram ugotoviti, da ničesar. Recimo, ne moremo kazati svetu, kaj imamo v naši ustavi, tudi če hočemo kazati in mislim, da bi morali bolj kazati. Ne bom rekel, kdo to priznava, če gre za kakšno recipročnost. Recimo, pravkar smo izvedeli, da je italijanski notranji minister izdal odlok, da bodo ukinili dvojezične dokumente oziroma osebne izkaznice. No, lahko gremo pa še na sever in tam pa itak vidimo, kaj se vsak dan zgodi.

Pozdravljam, sam osebno in pa v imenu poslanske skupine Nove Slovenije dejstvo, da je končno, po mnogih letih

83. TRAK: (PT) 11.03

(Nadaljevanje): prišlo do te resolucije. Resolucija za zamejce po svetu je bila že pred kar nekaj leti, vendar nikakor se nismo dokopali do te sedanje resolucije, vendar sem vesel, da smo kljub temu do tega prišli.

Resolucija po mojem mnenju je dobra, je podlaga za nadaljnji razvoj in pa predvsem podlaga za to, da bo država poskušala imeti to kot neko osnovo za dejanske akcije, ne pa za lepe besede.

Poglejte, 10 let se že srečujemo, pa še več, s tem problemom naših izseljencev, pa kljub temu ne vemo koliko nas je, koliko Slovencev po svetu je, kje so, koliko jih je in kakšno je njihovo stanje. Zdi se mi, da ni več primerno govoriti, da je v neki urejeni državi, da nas je približno 500 tisoč. Jaz v to močno dvomim. Če je temu tako, pa dajmo ugotoviti in bom zelo vesel, če to ugotovimo in tudi, da zanje potem nekaj koristnega naredimo.

Sedanja komisija v državnem zboru za Slovencu v zamejstvu in po svetu ter urad za Slovence v zunanjem ministrstvu sta si dobro zastavili delo letos in upamo, da bo to sodelovanje se tudi nadaljevalo. Vendar, če mislimo, da delamo kakšno posebno uslugo Slovencem po svetu, ki je druge države ne do svojih ljudi, se motimo. Poglejte, poslanska skupščina v Svetu Evrope je že pred recimo šestimi, sedmimi leti začela se ukvarjati s svojimi izseljenci, z izseljenci iz držav Evropske skupnosti, Evropske zveze in so se tudi začeli zbirati in so izdali neke literature. Če se pravilno spominjam, se je enega teh posvetov pred mnogimi leti udeležil gospod Jože Školč v svojstvu predsednika državnega zbora. Tudi kasneje je bilo več pobud v to smer, vendar med temi ni nikjer slovenske udeležbe. Vendar v letu 1999 je Svet Evrope izdal priporočilo, mislim, da je bilo priporočilo 1410, ki govori o

84. TRAK: (LM) - 11.07

(nadaljevanje): povezavah med Evropejci, živečimi zunaj matičnih držav. Tukaj so nekateri zelo zanimivi predlogi, v katerih smo včasih, mislim nekoliko eksotični in še danes seveda niso pri nas urejeni. Najbolj zadnji dokument v tej smeri je predlog resolucije, ki je bil podan v Svet Evrope lani, 18. decembra in ta nadaljuje razmišljanje resolucije, ki sem jo pravkar omenil. Tudi mi Slovenci se bomo morali bolj aktivno vključiti v to delovanje, tako da ne bomo zamudili stvari, ki se dogajajo na tem področju in da ne bomo orali ledine na novo ali iznašli kolo čisto na novo. Recimo, ta resolucija iz leta 1999 ima nekatere zanimive stvari. Pravi to, da bi bilo potrebno na ravni Sveta Evrope imeti neki odbor, ki bi se o tej stvari pogovarjal. In pa odbor evropejcev, živečih v tujini. To je tudi zanimiva ideja. Tudi predlagajo, da bi se prostovoljno emigranti oziroma izseljenci vključevali v dejavnost v domači deželi. In sicer govorijo o političnem, socialnem in kulturnem življenju v svoji rodni domovini. Naša deklaracija se spretno izogiba besede "politični", vendar mislim ker govorimo tudi o družbeni aktivnosti, to tudi spada sem notri.

Resolucija je precej obširna in tudi skoraj obsega mnoge stvari, ki doslej niso bile nekako v našem razmišljanju. Vendar, to je šele začetek. Konec koncev, 5. člen, kjer govori o posebnem zakonu za Slovence po svetu, še vedno čaka na izvršitev. In dejansko je to, bi rekel skoraj ustavni škandal, da nismo imeli dovolj politične volja, znanja ali karkoli, da bi to stvar rešili. Ne vem, čemu služi ustava, če ne temu, da se izvršuj.

Poglejte, zakon o slovenskem državljanstvu. Ta zakon je bil sprejet pred desetimi ali nekaj podobnega leti. In, na mnoga prigovarjanja oziroma spodbude, da bi se ta zakon spremenil

85. TRAK:(LM) - 11.11

(nadaljevanje): in pomagal Slovencem po svetu do lajših, do manj birokratskih zahtev, se nikdar nikamor ni premaknilo. Mnogi pravijo, da so to težki pravni problemi in ne moremo to narediti zaradi enega ali drugega razloga. Moje mnenje pa je, da če se resnično spravimo na to, da spremenimo ta zakon, tako da bo dajal večje možnosti Slovencem po svetu do državljanstva, potem moramo vse narediti. Ne vem, kako to, da prihajamo do zaključka, tega ne moremo narediti. Odvetnik, ki ima svojega klienta, torej če tega vendarle ne moremo narediti, namesto, da bi povedal, kako bi se naredilo, ni kaj dosti vreden. In mislim, da bi se mi morali postaviti v kategorijo, da rečemo "to bomo naredili" in kako bomo naredili. Če tega nismo zmožni, potem ne vem, zakaj imamo razne pravne službe.

Celo resolucija je ponekako preizkušnja za ta državni zbor, za ministrstva, za vlado, koliko jo bodo jemali resno. Eno stvar, ki je resolucija ne more spreminjati, je mentaliteta naših ljudi. Izseljenci so kakorkoli že, ne bom šel v razloge, dobili neki proizvod v Sloveniji, morda nekoliko manj tisti, ki so razseljeni po bivših državah Jugoslavije. Vendar je ta proizvod negativen. To so neki čudni Slovenci, še slišim pogostoma. Vendar bi se morali zamisliti v eni stvari. Slovenci po svetu pa so šli ven iz kakršnih koli razlogov, političnih, gospodarskih in tako dalje, družinskih, so pravzaprav naša zgodba o uspehu. Tega večinoma ne vemo, vendar to je zgodba o uspehu, vživljanje se v neko povsem tuje okolje, uspeti tam, to je zgodba o uspehu, ki še ni napisana. Upam, da kdaj bo.

Naj omenim tudi to, da se je ta komisija resno lotila dela in se zahvaljujem

86. TRAK: (PT) 11.14

(Nadaljevanje): vsem članom komisije, da so tako redno in močno podprli to resolucijo. In upam, da bo tako sodelovanje se nadaljevalo. Vendar bi pa želel, da bi državni zbor sprejel to komisijo kot reden organ in da ne bo treba vsako leto šest mesecev ali kaj podobnega čakati na to, da se spomnimo Slovencev po svetu.

Naj omenim še nekaj drugih misli. Poglejte, Slovenci po svetu niso neka folklorna zanimivost, ki je enkrat na leto dobro pogledate, jih povabite v parlament, ampak so živa slovenska skupnost, katerim moramo pomagati oziroma država mora pomagati, da ostanejo živi Slovenci. To je seveda dokaj težko. In zaradi tega, tudi z uradom za Slovence v svetu, ministrstvo, pogovarjamo o tem, kako bi lahko nekatere osnovne podatke o naših Slovencih dobili. Kajti, če gremo po starem kolovozu, mi delamo več ali manj na pamet. In delate na pamet, da je sicer tudi koristno, vendar ni najbolj uspešno in tudi denar, ki ga dajemo za gotove stvari, ni najbolje uporabljen.

Zato bi bilo potrebno, da razmislimo o tem, kako resnično študirati probleme naših izseljencev in kako jim dejansko najbolj pomagati. Recimo, od kar imamo slovensko državo, so v mnogih državah naša predstavništva, konzulati in podobno. Nekateri delajo zelo dobro in so uspešni, imajo dobre stike s Slovenci v tistem okolju, vendar drugi niso tako nastrojeni. Nekateri ne poznajo dovolj te problematike. Tudi se skrivajo za formulo, češ, naše predstavništvo je tukaj, da predstavlja državo, ne pa da predstavlja Slovence po svetu. Seveda pozabijo na to, da smo država, državljani.

No, konkretno, omenjal sem že, da bi bilo potrebno pritegniti mlajši rod izseljencev. Ta žalost je ravno ta del našega izseljeništva bil izpuščen iz zakona o državljanstvu. Ker so presegli tisto mejo starosti, v kateri je lahko človek še dobil državljanstvo po, če smem tako reči, hitrem postopku. In med temi imamo veliko mladih strokovnjakov, katere bi bilo pametno povabiti v Slovenijo in jim dati možnosti, da razvijejo svoje talente in jih tudi uporabijo v prid slovenske države. Vsaj to, če ne prihajajo sem v Slovenijo, bi lahko jim omogočili, da se razvijajo področja, na katerih, pri katerih lahko pomagajo Slovencem v domovini.

No, resolucija govori tudi o finančni pomoči izseljencev. In tudi o tem, da bi bilo potrebno plačevati učiteljice, ki učijo slovenski jezik, vendar to se sedaj izvaja,

87. TRAK: (DAG) - 11.19

(Nadaljevanje) kljub temu, da imamo državo deset let, kljub temu, da smo lahko videli uspehe nekaterih šol v zamejstvu oziroma po svetu in njihove učence, kako perfektno govorijo slovensko, se ničesar doslej za te ljudi ni zgodilo. Škoda, da nimajo kakšnega sindikata, da bi se zavzel zanje, kajti so učiteljice v Združenih

državah Amerike, Kanade, Avstralije in Argentine, ki dobijo sicer nekaj šolske pomoči, vendar za svoje delo niso plačane, čeprav so med njimi tudi učiteljice, ki so na tem mestu že 50 let. Prosim vas, v naši družbi se kaj takega ne bi moglo zgoditi tukaj, dopuščamo pa, da se to zgodi našim ljudem po svetu. Sedaj ne vem, ali ministrstvo za šolstvo vidi neke administrativne probleme ali kakšne druge, ki zavirajo napredek na tem področju. Večkrat sem že opozarjal na to v naši komisiji, vendar razen nekaterih lepih besed nisem videl ničesar.

Drugo področje je gospodarstvo. V gospodarstvu, moram reči, da smo bili razmeroma neuspešni. In če pomislite danes, kljub temu, da imamo po svetu veliko podjetij, ki so sposobna, dobra, kvalitetna, prvovrstna, se ničesar ni zgodilo. Tudi pri ljudeh, ki so, recimo, dajali svoj lasten avion, kadar so razni predstavniki države hodili tja, kljub temu, da je prišel morda sem, se ni ničesar zgodilo. In tu, se mi zdi, da je prevelika samozaprtost na našem gospodarskem področju. Seveda, tu je tudi pobožna želja, da bi se ljudi iz sveta vključevalo nekako v diplomatsko službo, vendar je to na taki ravni, da, mislim, ne bo prav dosti uspeha. Tak koncept bi bilo treba razširiti in potem bi verjetno lahko na tem področju napredovali.

Lahko rečem, da so Slovenci po svetu zelo trdoživi ljudje in se ne pritožujejo zlahka; so posamezniki, ki so izjeme, ampak na splošno to ne drži, da bi se pritoževali. Vesel sem, da se je gospod minister Rupel zavzel za idejo, o kateri sem z njim govoril, da se dobijo informacije iz Argentine, kakšna je situacija tam. Zanimivo je to, da doslej nismo imeli nobene pritožbe, prošnje in podobno. Ti ljudje so šli skozi toliko devalvacij in vsega drugega, gospodarstvo, ki se je večkrat podrlo, eno za drugim, vendar ne prosijo pomoči. Mislim pa, da je tam nekaj karitativnih ustanov, kot sta, recimo, dva domova za stare, ki bi jih bilo treba podpreti, če bo potrebno. Kot sem razumel gospoda ministra, se bo tudi o tem premislilo.

88. TRAK: (DAG) - 11.23

(Nadaljevanje) Druga stvar je tudi tole. Nekatere države, če bi enkrat naredili pregled, kako države skrbijo za svoje izseljence, bi dal Furlanijo za zgled. Že pred kakšnimi desetimi leti sem se spoznal z zakonom, ki so ga pripravili za svoje izseljence, in sicer so tam omogočili tudi starim ljudem, ki bi želeli pred smrtjo priti v svojo domovino, jo pogledati ali pa ostati tam, da tam umro. Mislim, da je to verjetno eden najboljših zakonov, ki sem jih v tej smeri videl. Ne morem pa reči, če to še vedno, ta zakon, deluje in kako deluje.

Slovenci po svetu so ogromno prispevali k priznanju slovenske države. To sicer nekako platonično vemo, vendar na žalost je to bila včasih enosmerna pot, dajte, v zameno pa ni bilo ničesar. In zaradi tega tudi ni čudno, da se nekateri izseljenci danes obotavljajo, če je treba Sloveniji kaj pomagati finančno ali karkoli - saj, hvala bogu, teh možnosti oziroma potreb ni toliko - ker so videli, da je to enosmerna pot. O tej stvari sem večkrat govoril z gospodom zunanjim ministrom, ko je bil veleposlanik v Združenih državah in še prej. In tako bi človek rekel, da moramo te razmere spremeniti.

In končno naj rečem še tole. Ko vstopamo v Evropsko zvezo, imamo nekako dve leti, moramo tudi to razmisliti, kaj bo to naredilo za naše ljudi po svetu. Slovensko državljanstvo jim bo gotovo omogočalo delo ali študij in tako dalje v Evropski uniji, vendar isto, kot velja za naše zamejce, država bi morala razmisliti, kakšni so problemi, kakšne so priložnosti, ugodnosti in tako dalje tudi za naše ljudi po svetu. Na koncu koncev so to naši ljudje in moramo tudi nanje pomisliti, ko vstopamo v razne mednarodne povezave.

Pozdravljam resolucijo, pozdravljam pripravljenost tega državnega zbora, da jo sprejme in s tem naredi veliko uslugo, velik korak naprej, in na tej osnovi bomo gradili še naprej naše izboljševanje odnosov in pa tiste pomoči, ki jo izseljenci potrebujejo, da si sami pomagajo ostati Slovenci, kajti nobena vsota denarja ne more iz nekoga narediti Slovenca ali zavednega Slovenca. Upam, da bo ta državni zbor to razumel in da bomo na tem gradili. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Mnenje poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavil gospod Valentin Pohorec. Izvolite.

VALENTIN POHOREC: Hvala

89. TRAK: (PT) 11.27

(Nadaljevanje): za besedo, gospa predsedujoča. Tudi naša poslanska skupina pozdravlja pripravo in sprejem resolucije za Slovence po svetu. S tem bo državni zbor sprejel en pomemben dokument, ki bo opredeljeval našo odgovornost in naš odnos do rojakov, ki živijo širom po svetu, tako rekoč na vseh kontinentih in skoraj vseh državah.

Danes lažje ocenjujemo ta položaj naših rojakov, ko imamo svojo državo, ko se tega zavedamo. Doslej smo bili vedno nekako podrejeni drugim in smo bili vedno pod nekim pritiskom drugih na to območje, kjer Slovenci živimo. To so tudi zgodovinski pogoji, zakaj je toliko ljudi v preteklosti zapustilo svoj rodni kraj, svoj dom, svojo deželo, odšlo s trebuhom za kruhom po svetu. To se ni dogajalo samo daleč nazaj, tudi še po drugi svetovni vojni, tudi v naši bivši skupni državi Jugoslaviji. Tudi sam se še spomnim ljudi in jih poznam, ki danes živijo v Kanadi, Avstraliji, Nemčiji in drugje. Ko pri nam ni bilo dela, ko ni bilo kruha, ko so pač iskali svoj kos boljšega življenja, drugje.

In ko se danes na slovenskih tleh pojavljajo tujci, ki prihajajo tam izza Krpatov, iz Azije in ne vem od kod, pa se do njih obnašamo včasih ksenofobično. Bi se morali spomniti, da so nekoč naši rojaki, naši sosedje, zaradi istih pogojev življenja ali pa podobnih pogojev, šli čez mejo. Mnogi celo na meji izgubili življenja.

Zato je danes res čas, da se do teh vprašanj opredelimo skozi ta dokument. Jaz ga pozdravljam. Moram mu izreči priznanje, pripravljavcem te resolucije in matičnemu odboru, ki je pripeljal ta akt do današnje seje v državnem zboru. Mi bomo to resolucijo podprli in želimo, da ne bo samo deklarativni dokument, ki ga imamo v arhivu, ampak da bo stopil tudi v življenje, da ga bomo tudi z vso odgovornostjo izvajali in da bomo naš odnos in našo dolžnost do rojakov po svetu s tem tudi izpolnili. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Slišali smo mnenja poslanskih skupin. Mnenje poslanske skupine socialdemokratske stranke bo predstavil mag. Vizjak. Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, predsedujoča. Lep pozdrav predstavnikom oziroma predstavnicam vlade, spoštovane koligice in kolegi.

Iz te točke in seveda tudi iz dokaj širokega odmeva vseh poslanskih skupin je jasno, da je bila odločitev državnega zbora, da čeprav šele konec marca leta 2001 ustanovi komisijo za Slovence po svetu prava odločitev in da je seveda tudi pred

nami po desetih letih samostojnosti končno dokument, resolucija o odnosih s Slovenci po svetu, ki je ga je seveda pripravila komisija v tem sestavu in v dokaj kratkem času, zato ji gre vse čestitke in seveda tudi javno nekako opozorilo, da je to ta pravi način in da mora ta komisija ostati tudi v bodoče in zmeraj kot delovno telo tega državnega zbora.

Menimo, da je predlagana resolucija, ki jo bomo seveda v socialdemokratski stranki

90. TRAK: (LM) - 11.31

(nadaljevanje): podprli zelo dobra in prava osnova za zakon oziroma za zakonsko ureditev tega področja oziroma za zakon o Slovencih po svetu brez slovenskega državljanstva, saj je podlaga za ta zakon tudi v 5. členu Ustave Republike Slovenije. Nenazadnje, da dobivamo resolucijo o Slovencih po svetu šele po desetih letih samostojnosti kaže tudi na dokaj čuden, to je mila beseda, čuden odnos oziroma čudno obravnavo teh Slovencev po svetu s strani slovenske vlade in tudi vladajoče ekipe tega državnega zbora, saj kaže na to, da so to ljudje, ki niso identični Slovencem v zamejstvu oziroma tudi Slovencem v tej državi oziroma, da so celo nekako diskriminirani oziroma, da je bil njihov položaj nekako skoraj načrtno zapostavljen in neustrezno rešen. S tem končno danes, s tem dokumentom dobivamo eno jasno priznanje, da so to naši ljudje, da so to ljudje, na katere moramo Slovenci tudi v državi računati in seveda, ta resolucija je jasno sporočilo, da lahko ti ljudje računajo tudi na nas. Slednje je zlasti aktualno ob dosedanjih dogodkih v Argentini, kjer je evidenten primer, kako mora matična država gledati in ustvarjati neke pogoje, da našim ljudem, to se pravi Slovencem brez državljanstva tudi omogočimo in hkrati zagotovimo neke normalne pogoje za bivanje tudi v naši državi.

Odnos slovenske države do naših ljudi po svetu je pomemben predvsem zaradi sodobnih trendov, predvsem zaradi trendov globalizacije, brisanja mej in s tem prav gotovo ohranjamo nacionalno identiteto in samobitnost slovenskega naroda, kar je prvi in glavni element slovenskega nacionalnega interesa, ki je v zadnjem času tako izpostavljena tema. Skratka, upamo, da bo resolucija zaživela tudi v dejanjih svoj namen in seveda, da bomo tudi čimprej dobili zakonsko ureditev tega problema. Hvala.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala vam. Zdaj mislim, da smo slišali predstavnike vseh poslanskih skupin. Dajem besedo poslankam in poslancem. Pisno se je k razpravi prijavil kot prvi gospod Tone Partljič, potem gospod Jožef Jerovšek in kot tretji, Davorin Terčon. Gospod Partljič, izvolite.

ANTON (TONE) PARTLJIČ: Spoštovana gospa podpredsednica! Dragi kolegi, upam, da mi ne boste zamerili, če bom še posebej ljubeče pozdravil gospo državno sekretarko, Magdaleno Tovornik, ki mi je bila že tudi županja. Pa, na neki način se obračam tudi k predsedniku in podpredsedniku komisije. Gospod Sok je sicer v neki moji diskusiji enkrat rekel, da rad diskutiram tako, da se na začetku kot nekaj opravičujem in delam prijazen, potem pa, če je le možnost, na kak način sem tudi kdaj nekorekten. Vsa moja diskusija bo poskušala biti povsem prijazna in konstruktivna. Tam, kjer bom pa do kakšne stvari kritičen ali pa jo bom ironiziral, jo bom samo zato, da bi postala bolj jasna. Ironiziral bom nekatere formulacije. Torej bo moja diskusija v glavnem, da ne bom rekel, nekako bolj redakcijska in bom potem tudi oddal svoje amandmaje, ki bodo te vrste nekako bolj redakcijski. Kljub temu pa

se mi zdi, da prav v formulaciji, včasih kakorkoli so hotene ali nehotene, razkrivajo tudi na neki način stanje duha. Pa če se bom še kje obregnil v formulacijo kakšnega odstavka, naj povem, da se seveda tudi meni, ki sem bil učitelj slovenščine in sem pisatelj, ko oddam svoj tekst v gledališče, me povabi lektorica in mi reče: "Ti si rekel, da bodo tvoji

91. TRAK: (DAG) - 11.36

(Nadaljevanje) junaki govorili, potem pa uporabljajo, recimo, tujke namesto narečnih besed. Torej, to je čisto normalen proces, da se to dogaja, da ne bi kdo mislil, da govorim vzvišeno.

Meni je sicer po eni strani jasno, da...

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Gospod Partljič, se opravičujem, je vaš mobilni telefon v delu? Hvala lepa.

ANTON (TONE) PARTLJIČ: Poskusil ga bom izklopiti, če bo šlo.

Meni je jasno, da sprejemamo resolucijo in eno od resolucij. Čeprav tekst resolucije, in če niste užaljeni, tudi naši nastopi do zdaj so malo v slogu kontinuitete; če smo dobili z vrha kakšno stvar, so potem posamezne organizacije rekle, tudi mi se strinjamo, tudi mi se strinjamo, tudi mi se strinjamo. Torej, tu je neka taka stvar, za katero vsi mislimo, da je potrebno in lepo, da smo jo dobili.

Gospod Bernik, čeprav nimam pravice polemizirati in tudi ne bom, je poleg tega, na primer, odprl - tudi nekateri drugi, vendar on največ - pravzaprav nekaj zelo pomembnih in usodnih dilem, ki ne morejo biti - in mislim, da bi morali resolucijo preveč popravljati, če bi sprejeli te vaše pripombe - pravzaprav so pa napotek za zakon in za to, kar resolucija predvideva, nekatere nadaljnje usmeritve posameznih organov.

Takšna, malo zafrkantska pripomba je, da sicer na prvi strani teksta, ki ga imamo, predlog resolucije v uvodu šele v predzadnjem odstavku prvikrat piše, da je v interesu Republike Slovenije ohranjanje slovenske identitete, kulture, jezika, zunaj Slovenije. Ko pa vzamete to besedilo v roke, boste videli, da se ta formulacija, ohranjanje slovenske identitete, jezika in tako dalje, ponovi približno petnajstkrat v tem spisu. Mislim, da to ni potrebno, da se to ponavlja kar naprej, ker o tem pravzaprav govorimo. Vprašanje je tudi, ali k temu prispevata ravno sintagma, ki je sestavljena iz tujk, in sicer, nacionalna identiteta, kar bi morda bilo narodna istovetnost, ampak mi smo se vsi na to navadili. Samo kar naprej strašiti s to nacionalno identiteto, ohranjanje jezika in tako dalje, se mi zdi, prvič, boste videli plevnazem, drugič pa, jaz sem imel priložnost biti dosti med Slovenci po svetu, enkrat z neko gledališko skupino mesec dni v Avstraliji, in ker se zdaj ukvarjam z nekim motiviranjem branja tudi po šolah, ki niso v Sloveniji, se mi zgodi, da pridem večkrat tja. In trikrat sem se udeležil, žal ne lani, ko je bila prvikrat tam, če se ne motim, gospa državna sekretarka, prej pa z gospo Romano Logar, enkrat na svoje stroške, enkrat na stroške bralne značke in enkrat na stroške državnega zbora, enega posveta vseh učiteljev, predsednikov društev in vseh duhovnikov v Nemčiji, kjer so govorili o problemih Slovenije po dva ali tri dni, o problemih, ki jih imajo z državo Slovenijo ali o svojih lastnih problemih. Zagotavljam vam, da v teh šestih dneh, ko sem bil na intenzivnih pogovorih, ni niti enkrat s strani zdomcev padla beseda, problem nacionalne identitete, jezika in ohranjanja kulture. Prepričan sem, da to mora biti, sam sem jih na to opozarjal, oni to delajo, samo ne imenujejo stvari

pač tako. Veliko bolj so jih zanimali premnogi veliko bolj praktični problemi. In predvsem moram reči, da mi je bilo vedno malo hudo, ker sem skozi vse dni poslušal navadno veliko kritiko države Slovenije z njihove strani. Seveda, ljudje pridejo zato, da povedo, kaj njih tišči, pa razna nezadovoljstva. Še več, enkrat pa zelo neprimerno, in morda bi s tega vidika tudi na en člen opozoril, kjer piše, da ministrstvo povezuje oziroma prek koga, katerih slovenskih društev deluje, sem bil celo priča precej nekorektnemu, bi rekel, nastopu predstavnika slovenske izseljeniške matice, iz Ljubljane torej, z direktorico tega urada, kjer ni bilo niti tam... Hočem reči, da se v teh velikih resolucijskih stvareh pravzaprav ob srečanju z njimi govori zelo malo. Jaz vem, da resolucija mora biti taka. No, ampak bi vas na nekaterih mestih opozoril, kjer pravim, da morda že jezik izdaja nek način mišljenja.

Tu imam predlog. Poglejte, če komu je - ne verjamem, da je to ravno vsem - se bom vrnil še na prvo stran, na tretji strani piše: "Resolucija se nanaša na vse Slovence po svetu, ne glede na politično pripadnost, kraj, kjer se nahajajo, ali vzrok odhoda iz Slovenije." Če ostane samo taka formulacija, izgubimo na nek način to, kar so prej govorili nekateri kolegi,

92. TRAK: (LM) - 11.41

(nadaljevanje): tiste Slovence, ki so ostali v Novem Sadu, v Makedoniji in tako dalje, ker niso odšli iz Slovenije. Jaz sem predlagal tako formulacijo, ki jo bom oddal, če vas ne moti. Resolucija se nanaša na vse Slovence po svetu, ne glede na politično pripadnost, kraj kjer se nahajajo, kraj ali vzrokov odhoda in bivanja zunaj Slovenije. Ker oni preprosto so se tja zatekli, kakor so se po 1. svetovni vojni zatekli, namreč številni Čehi. Jaz sem delal v gledališču, Soudček, Šedelbauer, so recimo Čehi. In recimo, ker ni bilo več države, nismo imeli nobenega kontakta.

Drugo. No poglejte, če opozarjam na ta neke vrste pleonazem. Poglejte, peti odstavek na prvi strani predloga resolucije. Trajen življenjsko pomemben interes Republike Slovenije... To je v enem odstavku s petimi vrsticami dvakrat našteto, je ohranitev nacionalne identitete samobitnosti slovenskega naroda. Zato je v interesu Slovenije ohranjanje slovenske identitete, kulturnega in ...(nerazumljivo) jezika in tako dalje, tudi zunaj Slovenije. Jaz sem tu v neki stvari združil enkrat to formulacijo in jo pač prinesel za Republiko Slovenijo in zunaj. Ampak to govorim zato, ker bodo to resolucijo brali vendar tudi ljudje ki so po svetu. Jaz razumem, da z razvojem jezika in z razvojem države nastaja neki novorek. Ampak jim ta naš resolucijski novorek ne bo blizu. Ga ne bodo ponekod niti razumeli, da recimo, poglejte kako težko je razumeti tretji odstavek na tretji strani. Ali pa, zakaj tako komplicirati. Nadaljnji koraki bodo predvidoma izdelava podrobnejših usmeritev in priprava zakona. Zakaj, nadaljnji koraki bodo predvidoma izdelava zakona in usmeritev. Če bi bili, zakaj bi morali napisati "do leta 2003 morajo odgovorne vladne službe pripraviti usmeritve in pripraviti zakon." Ampak, če nimamo termina, ki bi morda lahko bil koristen, je morda, vsaj neko formulacijo, da bodo nadaljnji koraki predvidoma izdelava, niti slovnično ne gredo čisto skupaj. Jaz sem si pač drznil, če bomo na koncu sprejeli sklep, da naj nekdo naredi redakcijski pregled besedila, bi si drznil to predlagati.

Poglejte, imamo še eno stvar, ki se mi zdi, da po svoje... No, na četrti strani vprašam. Morda ne vem. Nanaša se na to, bi rekel na neko enotnost nastopanja slovenskih asociacij, ki z državnim denarjem sodelujejo, Slovenci po svetu. Večina sredstev je zagotovljena v okviru ministrstva za zunanje zadeve, Urada za Slovence v zamejstvu. Poleg tega so preko urada financirana društva v Sloveniji (Slovenski

kongres, Slovenska izseljeniška matica, Izseljeniško društvo". Jaz ne vem, ali je slovenski kongres društvo. Če ni društvo, bojim se da ni društvo, da je organiziran kako drugače in tudi izseljeniška matica ne vem ali je predvsem društvo, bi morali napisati društva in združenja, ali pa pač preprosto tisti organi, ki za to skrbijo.

Rekel sem, da je mogoče premisliti tudi o teh preštevilnih identitetah.

Še na eno stvar bi opozoril, samo dovolite mi, da jo najdem. Pa še, jaz sicer, kot sem rekel, zelo iskreno cenim, da je komisija, ki smo jo res ustanovili pozno, najbrž kar z neko energijo predsednika, ki hoče pokazati, kako je to smiselno in ga tu povsem podpiram. Tako misli, da je to nekaj, kar naj tako sprejmemo z aklamacijo skupaj. Meni se ne zdi tako tragično, če ima kdo kak pomislek, ali pa če ne bo na tak način podprl. Mislim, da s tem ni proti stvari, samo, zakaj bi morali tako enodušno in enoglasno in da ne rečem, brez razlik ne pluralno kar zdaj zaploskati in to ustanoviti. Se mi zdi, da je polemična razprava pri tej stvari zelo koristna. Jaz sem zelo vesel in mi ne zamerite, če ob tem zakonu to rečem, pa bi rad rekel, ker bi rad nekaj pojasnil za nazaj. Morda se bo komu zdelo

93. TRAK: (PT)

(Nadaljevanje): celo hinavsko, pa seveda absolutno ni, ne bi več govoril. Jaz sem zelo vesel, da so v našem državnem zboru kolegi, ki jim lahko rečemo, da so prišli na nek način iz Slovencev po svetu.

Ko sem imel eno diskusijo v zvezi z gospodom Bajukom pri prevzemu vlad, sem rekel samo to, da se mi zdi, da z enim ali dvema glasovoma, celo tisti, ki so prej malo drugače glasovali do tistega dne, potem pa drugače, se mi ta preokret konec kontinuitete ni zdi prepričljiv, da bi bilo boljše počakati na volitve. Drugače so mi pa odlične, zdi odlično, da je imamo te ljudi med nami, zdela se mi je umazana pripomba v zvezi z znanjem slovenskega jezika, naše znanje tukajšnjih, ni zmeraj briljantno, mislim pa da je zelo solidno znanje vseh kolegov, ki so od koder prišli. Sami pa lahko vidite, da ob nekaterih problemih, kakor tudi ob današnjem, imajo res drugo izkušnjo, drug zorni kot in iz tega vidika se mi zdi, da naša državni zbor postaja normalen.

Seveda se strinjam, da potrebujemo to komisijo, morda bo pa najbolj normalna Slovenija, ko ne bo potrebovala več neke posebne komisije, ki bo nad tem bdela, ampak bodo mehanizmi za pomoč ali pa za sodelovanje, saj ne gre samo za pomoč. Ko sem prej rekel, da je med njimi zelo malo visoko letečih besed o nacionalni identiteti, ohranjanju jezika in tako dalje, je pa veliko več besed, ker sem tu iz Maribora, so vsi "šimfali", da so hoteli sodelovati z državo, da so dali svoj denar Dadasu v Maribor in Zdenexu, jih pa te stvari bolj skrbijo, kako naša država pravzaprav vis a vsi njih funkcionira ali jih ne prinaša slučajno okrog.

Jaz ne vem, gospod Bernik, ker mi ni znano in nisem bil po svetu, kakšen je položaj slovenskih učiteljev. V Evropi je to dobro regulirano se mi zdi, za drugod ne upam govoriti. Dobro regulirano, mislim, da ima zasluge država, šolsko ministrstvo, tudi zdaj bodo ravno prišli, jaz sem tudi vabljenim med njih, učitelji zopet v Slovenijo, kjer imajo te seminarje, se jih radi udeležujejo in tako dalje. Tu bi imel samo eno pripombo, če mi ne zamerite na koncu, prav iz tega vidika, ko naštevamo kaj naj država nudi, določena sredstva so zagotovljena v okviru ministrstva za kulturo, se opravičujem za kulturo, ter ministrstva za šolstvo. Tam ko potem naštevamo, se mi zdi, da bi morali poleg priročnikov, medmrežnih stvari in tako dalje, našteti tudi slovenske knjige. Zdomci niso vajeni, tudi se mi zdi, da bi morali eno večjo, zdomci, govorim seveda pogojno, Slovenci po svetu, čeprav ste že vi na nek način opozarjali,

da to imajo razslojeno in da mogoče, vem da so občutljivi, da je treba biti pri tem izrazu. Si mislim, ko recimo prihajajo domov. Oni so tam dostikrat res težko preživljajo, ne znajo iti v gledališče, morda bi za ohranjanje identitete ali kaj, zelo pomagalo, on niti ne ve kje je, niti kako se karta kupi, niti kako se noter pride. Tako mi tožijo, ker vejo, da pišem neke igre, kjer se za smejati, mi pravijo, kolikokrat rad bi, pa ne vem kako se pride, pa kako. Niso vajeni kupiti knjige. Oni kupijo nešteto "šajtrg betona", kar naprej popravljajo te svoje prazne hiše, ki jih imajo tu, knjigo pričakujejo, da jim mora dati država Slovenija. Jaz zmeraj nesem polne kovčke knjig, ki jih moram povedati, so slovenske založbe zelo tolerantne, če rečem, da gre za Slovence po svetu, mi dajo nove knjige, zelo primerne, ampak kot rečeno, oni recimo te prevzgojenosti, da bi za svoje knjižnice kupovali knjige ali pa zase, preprosto teh navad nimajo, saj jih tudi Slovenci nimamo, zaradi

94. TRAK: (LM) - 11.49

(nadaljevanje): cene knjige. Zato bi jaz prosil, tam kjer so našteti, kaj vse se nudi, priročniki, učbeniki, da bi bilo zraven napisano tudi slovenske knjige. Kajti, drugače je vzeti slovensko knjigo, ki je napeta povest, od priročnika v prostem času. Zdi se mi zelo pomembno. Navsezadnje tudi veste, ker stojijo slovenske knjige, meje mojega jezika so meje mojega sveta. Zdi se mi, da bi Slovenci temu morali posvečati pravzaprav čim večjo skrb. MI smo lani uspeli, govorim o bralni znački, zopet v Muenchnu, v največji, bi si drznil reči svetovni biblioteki otroške knjige znova narediti polico oziroma oddelek slovenskih knjig, ki bo tam stal približno dve leti, če si naši ne bodo tam sposojali knjig, bodo zopet knjige umaknili in dali gor knjige tistih narodov, ki pač tamkaj dosti berejo.

Naletel sem še na en problem in tu ironiziram malo sam sebe, ko smo za to, da bi z neko aklamacijo in tako skupaj in vsi se strinjamo. Mi smo včasih zelo nervozni, če se oni zunaj med seboj ne ujemajo. Mi bi radi, da bi... Tu smo za večstrankarski sistem, za različna politična opredeljenja. Ko pa pridemo ven, smo pa popolnoma nesrečni, če eni hočejo imeti šolo v okviru neke cerkvene asociacije, drugi pri društvu, potem se nekateri med seboj niti ne srečujejo. Meni se je zgodilo, da sem nesel 30 knjig za eno šolo, ni tako pomembno, v katerem kraju. Ker so se pa ravno skregali društvo, pa otroci okoli ene cerkve, učiteljica, ki z društvom ne komunicira, ni hotela priti niti knjig vzeti. Jaz mislim, da se to sicer malo umirja, mislim pa, da bi tudi mi morali biti na neki način tolerantni. Ampak dogaja se pa tudi to, ne vem, če to sodi v resolucijo, da pa tudi naši politični aktivisti se pravzaprav zunaj na neki način povezujejo na poseben način, ne v interesu nacionalnega interesa, ampak s kakšnih drugih pobud, morda tudi vodilnih in kakšnih. Verjamem, da to sodi v resolucijo, ampak zdi se mi, da k neki naši splošni kulturno politični zavesti, pa da je ta interes pač preprosto nad tem interesom.

Jaz bi si pač drznil dati nekaj svojih predlogov za poenostavitev te resolucije, za katero sem prepričan, da je v marsičem popolnoma nepotrebna. Tudi vam povem. Če neko stvar 15-krat poudariš v enem tekstu, ne postane več tako zelo prepričljiva. In pa, kaka poenostavitev, da bi lahko naši razumeli. Da bi temu res morali slediti neki izvedbeni akti - vi se spomnite je lani poleti ena Slovenka, mislim, da se piše Suša iz Avstralije napisala en dolg članek v Delu, ko smo tu ustanavljali komisijo.

95. TRAK: (DAG) - 11.54

(Nadaljevanje) Prepričan sem, da gre seveda za njeno stališče. In je rekla: "Nobene komisije ne rabimo. Nas obiščejo vsake toliko časa neke delegacije. Sem pridejo gledat, če smo še živi, pa govorijo o našem interesu. Mi potrebujemo, da nam nekdo pomaga, in potrebujemo sredstva, da bomo lahko dobro delovali." To ni moje mnenje, prebral sem ga, in gotovo ga je prebral tudi kdo od vas. Hočem reči, da moramo en korak od resolucije potem čim prej narediti h konkretnim zadevam, ker, bi rekel, to je nujno in potrebno, ampak da ne bomo na ta drugi korak predolgo čakali. Celo bi si mislil, gospod predsednik komisije, kakor je v tem tekstu napisano, da je vlada dolžna poročati, bi si mislil, da bi tam zraven kar lahko napisali, tudi komisija je dolžna poročati državnemu zboru vsake toliko časa, kako se te stvari naprej razvijajo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Gospod Partljič, glede na to, da ste napovedali amandmaje, in jih je tudi možno do konca splošne razprave vložiti, vas lepo prosim, da jih vložite. Hvala lepa.

Na izvajanje gospoda Partljiča želi replicirati gospod Pukšič. Izvolite.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Rekel bom, ne želim toliko replicirati, kot pravzaprav dve, tri stvari samo v pojasnitev.

Amandmiranje je seveda možno, vendar besedila resolucije, torej o besedilu resolucije. Večji del pripomb, ki jih je pa imel gospod Partljič, se pa nanaša na uvod. Uvod je pa pravzaprav uvod v resolucijo in to ni resolucija, to ne bo vsebina, ki bo tudi, če hočete, uradno objavljena kot resolucija, ampak resolucija je samo tisto, kar se začne za besedilom naslova resolucije. Tako je bila tudi moja predstavitev in zato sem šel tudi namerno čez sam uvod, ker je obrazložitev celotnega besedila resolucije.

Ne nazadnje, za nekaj detajlov, recimo tam pri ciljih in načelih resolucije, druga alinea, "resolucija se nanaša na vse Slovence po svetu, ne glede na politično pripadnost, kraj, kjer se nahajajo oziroma vzrok odhoda iz Slovenije" in tako dalje - to bi mogoče sodilo celo v preambulo resolucijo, ampak smo v preambuli, povedal sem, ne nazadnje na osmih sejah te komisije, ki je to pripravljala, zapisali ob polnem spoštovanju različnosti ter s predlogom, obrnjenim v prihodnost. Torej, od tistega dela je pravzaprav tole, kar pa bo v sami resoluciji in kar je v besedilu resolucije. Tako da je verjetno, kar se tega tiče, manj pripomb.

No, pojasnilo tistemu delu, torej kontinuiteti, "zgoraj so nekaj naredili in sedaj to pošiljajo". Ne, daleč od tega. Uvodoma sem povedal, kdo vse je sodeloval pri pripravi te resolucije. Na vse DKP-je, in sicer v Argentino, Avstralijo, v Bosno, Kanado, Madžarsko, Švico in tako dalje, se je poslalo in smo dobili odgovore in pripravo, njihovo besedilo za resolucijo, in seveda smo to vnesli v največji možni meri, kar je bilo pripravljeno za resolucijo. S strani Slovenije pa so seveda sodelovali od posameznih ministrstev do inštitutov in institucij, ki se s Slovenci v zamejstvu in po svetu tako ali drugače ukvarjajo.

Toliko v pojasnitev. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Besedo ima gospod...

ANTON (TONE) PARTLJIČ: Ali lahko samo repliciram?

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Izvolite, gospod Partljič.

ANTON (TONE) PARTLJIČ: Pripravil bom samo tisti amandma v zvezi z dodatkom, da naj bodo knjige, ostalo pa ne sodi v to. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Gospod Jerovšek, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi! Pozdravljam sprejem resolucije o odnosih s Slovenci po svetu, kajti menim, da je deklarativni akt, ki ima tudi simbolno vrednost, nujno potreben. Zaradi ne popolnoma

96. TRAK: (PT) 11.58

(Nadaljevanje): jasnega statusa in ob nekaterih detajlih ne dovolj jasne pozicije Slovencev, ki živijo po svetu ali pa celo nimajo slovenskega državljanstva in pa tudi zaradi simbolne narave takšnega akta, zaradi tega, da pošiljamo Slovencem po svetu jasno sporočilo. Da so spoštovan del slovenskega naroda.

Kajti Slovenci po svetu so prav gotovo bili soočeni z večjimi težavami kot izseljenci, kot drugi izseljenci, pripadniki drugih narodov, ki so imeli lastno državnost. Mi smo šele pred 11 leti dobili lastno državnost in z lastno državnostjo se je prav gotovo spremenil položaj in odnos Slovencev do lastnega naroda.

Ko smo postali nacija, so seveda Slovenci po svetu pričakovali, da bomo hitreje in bolj uspešno tudi reševali statusna vprašanja, ki se nanašajo na Slovence živeče po svetu. Vendar bili smo nekoliko počasni, vendar je ta komisija, ki ji gre vsa pohvala, pa le dosegla in prinesla v državni zbor to resolucijo in moram reči, da tudi sam upam, da bo pri vseh nadaljnjih vladah, pri nadaljnjih parlamentih, to zavedanje pomembnosti našega odnosa s Slovenci po svetu bolj prisotno kot je bilo na začetku tega mandata, kot je v pripravi koalicijske pogodbe, očitno ni bilo tega zavedanja, da so te relacije pomembne, da je komisija za Slovence po svetu, zamejce in Slovence po svetu pomembna, tudi v tem parlamentu, vsaj v sedanjem času in mislim, da še bo nekaj časa.

Zaradi vsega tega, bi, ob tem, ko hvalim in se strinjam z resolucijo, mi je padlo v oči pravzaprav to, da bi sam, se mi zdelo potrebno, da bi to, kar je v opisu kot načela resolucije stalo v preambuli resolucije. Sedaj sem iz besed predsednika izvedel tu, da so bile takšne ideje in takšno zavedanje, da bi te zadeve morale stati v preambuli, vendar da so se potem odločili za mehkejšo varianto, manj določno, manj jasno varianto, češ, da bi to lahko povzročilo nestrinjanje in pač polemike tukaj v državnem zboru.

Moram reči, da me to preseneča. Kajti pričakoval bi, da smo Slovenci, predvsem pa poslanci se sposobni soočiti s svojo zgodovino, ki ni bila vedno lepa, ki je včasih tudi pognala po nepotrebnem številne Slovence, da so zapustili svojo lastno domovino. Namreč sam menim, da bi na nek način bilo dobro, če bi se lahko ta

97. TRAK: (LM) - 11.02

(nadaljevanje): resolucija začela na neki način takole, zavedajoč se, da je dragocen sleherni Slovenec, zavedajoč se, da je dragocen in zaželen del slovenskega naroda sleherni Slovenec in sleherni potomec Slovencev, ki se zaveda svojih slovenskih korenin. Namreč, ob tem mislim, da bi bilo to, da bi poudarili, da ne

glede na politično pripadnost kraj, kjer se nahajajo in vzrok odhoda iz Slovenije, da bi s tem postali pomemben simbol in pripomogli s tem, da ne bi bilo bodoče, tudi v naši diaspori delitev, za katere vemo, da so se v drugi polovici prejšnjega stoletja tudi namerno spodbujale s strani takratnega režima v bivši skupni državi.

V zadnjih letih smo kar nekako se predali preveč upanju in zaupanju, da bo, vsaj na evropskih tleh vstop v Evropsko unijo avtomatsko rešil vse probleme, ki jih imajo Slovenci, ki živijo izven slovenskega etičnega prostora. Dogodki okoli nas in tudi v Evropi nam prav rigorozno, v zadnjem času kažejo, da vse poti ne bodo tako gladke, da se statusna vprašanja tudi v združeni Evropi ne bodo reševala avtomatsko in samodejno. Zaradi tega je stalna skrb in stalna prisotnost in stalno zavedanje slovenske politike, da prisluhne potrebam Slovencem še toliko bolj pomembno.

In nenazadnje, to isto delajo tudi druge države. Vemo, da je republika Madžarska sprejela poseben zakon, ki ga celo Beneška komisija smatra, v nekaterih delih za politično spornega, da striže z evropsko zakonodajo. Vendar, če gledamo s stališča zavzemanja madžarske države, njihove državljane po svetu, pa moramo seveda ob tem opaziti izreden pomen, ki ga daje sosednja Madžarska država svojim rojakom, svoji diaspori, ki ne živi znotraj države Madžarske.

Zaradi tega upam, da bo ta resolucija pripomogla k temu, k večji ozaveščenosti vseh Slovencev po svetu, še posebej pa seveda tudi nas tukaj, v matični domovini, da bomo znali s svojim zavedanjem, svojim znanjem pripomoči k temu, da bodo pač Slovenci po svetu stalno deležni primerne pozornosti, primernega statusa in da se bomo zavedali, da so to, kot radi rečemo, naši najboljši ambasadorji. Zavedati se moramo izrednega pomena, ki so ga imeli Slovenci po svetu ob postavljanju naše državnosti. Zaradi tega

98. TRAK: (LM) - 12.06

(nadaljevanje): o tej, vednost o delu in prisotnosti Slovencev po svetu in njihovem prispevku v dotičnih državah in tudi prispevku za matično domovino, to bo treba načrtno povečati, to vednost, skozi našo šolo, ki na tem naredi premalo in skozi slovensko politiko. Glejte, mi bi se morali načrtno, država kot taka, truditi, da bi vsak znameniti Slovenec, ki je deloval po svetu, bil bolj prisoten v naši zavesti in bolj prisoten v zavesti držav in ljudi na tistih koncih sveta, kjer je deloval. Recimo primer, ...(nerazumljivo) je deloval v Severni Ameriki med Indijanci. Napačno bi bilo, da bi kdorkoli v slovenski politiki smatral da je, ker so prizadevanja za njegovo ratifikacijo zgolj problem slovenske rimokatoliške cerkve. To je v izrednem in nacionalnem interesu. Kajti, če bi ta status dosegel, to izredno pripomore k ozaveščenosti, k identiteti Slovencev, k mednarodni identitete slovenske kulture in slovenske kulturne dediščine. Takšnih primerov je seveda še mnogo več. Da je vednost o temeljnih voglih slovenskega naroda ali pa celo etičnega prostora izredno nizka, se lahko prepričamo sleherni dan skoraj, tako rekoč, ko recimo opazimo v nekih oddajah, da ko se pojavi Špeter Slovenov, da praktično ljudje, ki so nadpovprečno razgledani, sodelujejo v takih oddajah, o tem še niso slišali. In krivi oziroma odgovorni za to, da nismo vsega naredili oziroma, da se ne naredi vsega, je slovenska država. Mi smo sprejeli tudi recimo zakon o izboljšanju slišnosti slovenskega radija in signala slovenske televizije, vendar se ta zakon ne uresničuje. Jaz sem pretekli teden preko medijev slišal, da ko je bilo tradicionalno novoletno srečanje beneških Slovencev tu v Soški dolini, kjer je nastopil tudi minister Rupel, da so opozorili, da Slovenci v Videmski pokrajini o teh predelih pač ne slišijo. Sramotno je, da mi, državni zbor bolj

ne insistira, da bodo ta sredstva, ki niso tako velika, ki bi se brez skrbi našla, če bi se slovenska država zavedala

99. TRAK: (DAG) - 12.10

(Nadaljevanje) pomena te skrbi, pomena slišnosti slovenske besede in slike iz matične domovine med slovenskimi rojaki. Če bi to zavedanje obstajalo, če bi ta odgovornost slovenske politike obstajala, potem ne bi vedno znova opozarjali, da je vsaj na tem področju sprejete zakone treba izpolnjevati.

Zdaj se do teh poglavij ne bi posebej opredeljeval, ker mislim, da so primerno nakazana, primerne rešitve. Seveda bomo mi morali z zakonskimi rešitvami potem nadgraditi to resolucijo. To tudi predvideva v točki 4.5 ta resolucija, ki pravi: "Pripravi se normativni okvir, ki bo uredil posebne pravice in ugodnosti Slovencev brez slovenskega državljanstva." To je en segment. Na tem enem segmentu smo mi, socialdemokrati, že leta 1998 vložili predlog zakona o statusi Slovencev brez slovenskega državljanstva. Sam sem prevzel predlagateljstvo od kolega Iva Hvalice, ki ga v tem mandatu ni več v sestavi tega parlamenta, in upam, da bo sprejem te resolucije tudi pomenil, da bomo tudi te zakone začeli pripravljati in sprejemati. V tem me ohrabruje tudi nastop ministra Rupla danes v državnem zboru, ko se je zavzel proti slehernim delitvam oziroma za nediskriminatoren odnos do vseh Slovencev, pa tudi zadnjič na odboru za zunanjo politiko, kjer je poudaril, da ko bo sprejeta resolucija, bo vlada začela z izvajanjem tudi drugih okvirjev, ki so pomembni v tej zvezi. In v tej zvezi je bila tudi navržena repatriacija Slovencev, tistih seveda, ki bi si tega želeli in imajo za to pogoje, iz Argentine ob sedanji krizi. Mislim, da je potrebno, zaradi tega sem predlagal amandma, ki je zelo splošen, ki ne omenja nobene posamezne države, vendar periodično se takšne situacije, ko so slovenski rojaki, potomci Slovencev, v stiskah v dotičnih državah, se takšne situacije vedno pojavljajo in nič ni hudega, če imamo tudi v resoluciji deklarativno ali pa načelno opredelitev, da slovenska država pripomore k repatriaciji slovenskih državljanov ali pa njihovih potomcev, kajti, glejte, mi na nekaterih področjih uvažamo kadre, delovno silo; včeraj smo imeli problem zdravnikov. Jaz verjamem, da je iz Južne Amerike tudi možno pravzaprav, če bi bila ta vednost obstajala, da so tudi tam izšolani strokovnjaki s tega področja, recimo, potem glasbeniki in tako naprej.

Naj za konec še enkrat poudarim, da ta resolucija dejansko pomeni napredek na tem področju, da ne bo le črka na papirju, ki bo po sprejetju obležala v predalih, ampak da bo dejansko pomenila zavezo za nas, za slovensko politiko, za tukajšnji državni zbor in da bo pomenila tudi signal in sporočilo Slovencem, kjerkoli po svetu živijo in na kakršnekoli način so iz Slovenije odšli, da jim bomo sporočili, za nas ste Slovenci, imate slovenske korenine, čim dlje se zavedajte svojega slovenskega porekla in čim več skupaj naredite oziroma naredimo za vaš in naš status. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala vam. Besedo ima gospod Davorin Terčon.

100. TRAK: (PT) 12.14

(Nadaljevanje): Izvolite.

DAVORIN TERČON: Hvala, gospa podpredsednica. Spoštovani.

Torej najprej je treba ugotoviti, da je resolucija zelo, zelo splošna in praktično ni odstavka oziroma ni sklopa, ki se ne bi začel nekako z besedami "zavzemamo se", "zavzema se", "posveča pozornost", "omogoča", "prizadeva", "si bo prizadevala", "smo zainteresirani", "zainteresirani".

Resolucija je po moje napisana tako, da je dejansko težko biti proti njej, težko je pa tudi verjeti, da se bo samo na osnovi resolucije bistveno izboljšal status Slovencev, bodisi zdomcev, bodisi izseljencev oziroma Slovencev, ki jih ta resolucija obravnava.

Verjetno resolucija kot neko napotilo in okvirni dokument parlamenta, tudi ne more biti drugačen. Je seveda nek kompromis, glede na populacijo, ki jo obravnava. Rekel sem, da obravnava različne populacije. Mi smo te populacije včasih tudi delili. Gre za klasično izseljeništvo, ki ga ponavadi najbolje razumemo, ko si predstavljamo Slovence preko oceanov, v Ameriki ali pa v Avstraliji, za populacijo zdomcev, ki je čisto neka druga populacija, tudi Slovencev, ki so ostali v neki državi, zaradi razpada bivše Jugoslavije oziroma lahko bi rekli tudi še pred bivše države, torej Avstroogrske monarhije. Je kompromis med tem, njihovimi pričakovanji, neko željo, da bi storili čim več in neko ujetost v, med, zakonodajo, pozitivno zakonodajo, ki jo imajo in ki nam dovoljuje pač, da z resolucijo opredelimo bolj ali manj konkretne ukrepe in lahko na koncu ugotovimo, da z resolucijo relativno dosti konkretnih ukrepov ne moremo v tem opredeliti.

Moram reči, da je to simbolnega značaja, da je to nek znak, neka spodbuda in tudi neko sporočilo našim rojakom,bodisi v izseljeništvu, zdomstvu in tako naprej. Res pa je, da so nekateri pri tej resoluciji v letih, ko je nastajala, imeli tudi večje ambicije. In dejansko obstajajo tudi drugačni vzorci. Omenjena je bila že primer Madžarske, ki sicer ni urejene nujno samo z resolucijo, lahko je to s konkretnim zakonom. Vemo za primere Italije, pa tudi sosednje Hrvaške, če se obrnem samo na sosedstvo.

Verjamem, da je bilo pri pripravi resolucije, torej je bilo obrnjeno tudi na države, ki imajo zelo velika in številčno diasporo, kot so Izrael, Irska, Poljska in tako naprej. Torej, lahko bi imeli tudi večje ambicije in te ambicije so bile v preteklosti že izkazane. Na konec koncev mi imamo že eno resolucijo, ki opredeljuje Slovence v zamejstvu, to je resolucija o položaju slovenskih avtohtonih manjšin v sosednjih državah. In mislim, da je ta prva resolucija, to ki sem jo zdaj omenil, se pravi o položaju zamejcev, če tako lahko rečem, nekoliko bolj konkretna. Vendar je pa treba povedati resnici na ljubo, da te konkretnosti v tej prvi resoluciji se ne izvajajo tako kot so notri zapisane.

101. TRAK: (DAG) - 12.18

(Nadaljevanje) in da so bile mogoče tam želje tudi preambiciozne. Naj opozorim samo na poglavje, ki govori o spodbujanju gospodarskega sodelovanja z avtohtonimi slovenskimi manjšinami, kjer še nismo prišli do konkretnih rezultatov.

Ta resolucija v bistvu uokvirja neke ukrepe, ki jih državni organi in država Slovenija skozi različna ministrstva in institucije že izvaja in so torej uokvirjeni v tem aktu parlamenta. Večje ambicije, da bi na tem področju naredili kaj več, so vsekakor zajete in se manifestirajo skozi različne predloge zakona o statusu Slovencev brez slovenskega državljanstva. Teh predlogov je bilo kar nekaj. Veste, da je prvega pripravil svetovni slovenski kongres, tudi izseljenska matica je delala na tem, in veste, da je bil vložen tudi zakon, ki je bil danes že omenjen, o statusu Slovencev brez slovenskega državljanstva, ki pa ima zelo velike pomisleke vis a vis zakonodaje,

ki jo že imamo, na področju volitev uvaja delne volitve, na področju azilne politike in tako naprej, in poraja resne pomisleke, ali ni to v koliziji s pozitivno zakonodajo, pa tudi z mednarodnimi pogodbami, ki jih je Slovenija podpisala.

Torej, globalno vzeto lahko ugotavljamo, da je Slovenija od osamosvojitve na simbolni ravni za svoje rojake v tujini storila veliko. Na žalost, v konkretnih zadevah temu ne sledi tako. Če gremo primerjat podatke, lahko zasledimo, da še od bivše države naprej finančna podpora v odstotku v proračunu za rojake v tujini pada, čeprav smo seveda sprejeli oziroma danes bomo sprejeli že drugo resolucijo, ustanovili smo komisijo za Slovence po svetu, ki že drugi mandat deluje v tem parlamentu, vendar je res, da konkretni ukrepi temu ne sledijo.

Rad bi se obregnil še ob nekaj vprašanj oziroma pomislekov, ki so bili tu izpostavljeni.

Koliko je Slovencev v tujini. Torej, te ocene so zelo različne, različne so pa tudi zaradi tega, ker jih je zelo težko kvalificirati oziroma zelo težko jih je pridobiti, po katerih kriterijih jih bomo dobili. Namreč, kdo je Slovenec, tega se nismo še niti zmenili, če lahko tako rečem, in so zelo različna gledanja, od tega, da je Slovenec vsak, kdor čuti zavest Slovenca. Moram pa reči, da v prejšnjem mandatu sem tudi mnoga različna mišljenja zasledoval, in seveda, ko smo naleteli na Slovence, ko smo prišli v tujino, ko niti besede slovenskega niso znali, so rekli, "ja, saj to pa ni več Slovenec, če pa slovenskega niti ne zna". Torej očitno je, da pri nas Slovencih je zelo pomemben identifikacijski znak jezik. Če bomo gledali nekatere druge narode, bomo ugotovili, da imajo oni neke druge, bolj identifikacijske znake, lahko je to vera, lahko je pa to čisti občutek pripadnosti določenemu narodu. Seveda, če bi mi bili sposobni opredeliti te kriterije, potem bi lahko bolj kvalificirano govorili tudi o številu Slovencev. Na koncu koncev v zamejstvu ugotavljajo v nekaterih vrtcih, da imajo več kot polovico otrok že iz mešanih ali pa zakonov, kjer starši sploh niso Slovenci. In se postavlja tudi ob tem vprašanju, kdo je dejansko Slovenec. Na koncu koncev pa se postavlja tudi vprašanje, koliko je sploh to pomembno vprašanje, koliko imamo Slovencev, ali jih imamo 100.000 v tujini ali jih imamo 300.000, ali jih imamo 500.000.

Državljanstvo. Glede državljanstva je bilo že velikokrat rečeno, da bi bilo modro omogočiti lažje pridobivanje državljanstva Slovencem v tujini.

102. TRAK: (PT) 12.22

(Nadaljevanje): Jaz moram reči, da mi imamo zakonodajo, ki omogoča pridobivanje državljanstva tudi Slovencem v tujini in tudi potomcem Slovencev v tujini. Seveda je tukaj spet pomembno, za kakšne kriterije se bomo opredelili. Ali bomo ta kriterij slovenskega izvora bom rekel tako, povečevali ali ga bomo nižali. Do katerega roda in tako naprej. Ampak mi to imamo urejeno, je pa vprašanje, če omogočamo to širšemu krogu potomcev Slovencev ali omogočamo to ožjemu krogu. Tukaj je zelo specifičen primer vsekakor Slovencev, ki so se iz Primorske izselili pred drugo svetovno vojno v Argentino. In mislim, da se bi dalo tam kaj pomembnega narediti.

Samo dve opazke, ki niso povezane konkretno s to resolucijo, so bile pa danes omenjene, se nanašajo bolj na zamejstvo, čeprav je bilo rečeno, da se te zadeve ne bomo dotikali, ampak bom čisto v dveh stavkih povedal. Torej, dvojezični dokumenti in osebne izkaznice v Italiji. To je sedaj na slovenskih področjih, torej v Italiji, kjer je sedaj seveda zelo vroča tema.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Gospod Terčon, lepo prosim, da resnično ne širimo svoje debate izven okvirov resolucije, ki je danes pred nami. Lepo prosim. Hvala lepa.

DAVORIN TERČON: Hvala, gospa podpredsednica. To sem pričakoval, da boste tudi pri prejšnjih razpravljavcih storila. Torej, bom rekel samo en stavek, da si greste pogledati debato, ki je bila v tem parlamentu v prejšnjem mandatu, ko smo imeli zakon o osebni izkaznici in glasovanju, pa da si pogledate kaj so tam sprejeli. Mogoče vam bo že samo to dejstvo nekaj odgovorilo. In vpogled seveda v te dokumente.

Kar se tiče pa slišnosti in vidnosti TV programov, pa poglejte opozorila, ki so bila takrat ob sprejemanju dane. Kjer je bilo jasno povedano, da če niso zagotovljeni pogoji, ker je pogoj tudi seveda naš javni zavod RTV in seveda pogoji, da se postavijo pretvorniki, da tudi zakon nam ne bo nič pomagal. Takrat je bilo na to opozorjeno.

Kakorkoli že, jaz resolucijo podpiram. Moram reči, kot sem rekel že na začetku, da je zelo splošna in vsekakor pa pozdravljam tudi, tukaj moram reči neko pozitivno zadevo, da pozdravljam, da se je klima, ki je bila precej politično obarvana takoj po osamosvojitvi, tudi v tem parlamentu in tudi v zamejstvu in je bilo to mogoče spodbujano tudi vzajemno, bistveno spremenila in dokončno vendarle prihajamo do nekega državniškega odnosa do naših rojakov. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Besedo ima gospod Aurelio Juri, potem gospod Jože Avšič.

AURELIO JURI: Hvala, podpresednica. Naj takoj povem seveda, da bom resolucijo podprl, podprl bom tudi amandmaje komisije in vlade. Dodam naj, da so me utemeljitve komisije in vlade, seveda prepričale, malo manj pa utemeljitve posameznih predgovornikov. Bi se skliceval seveda na uvod, ki ga je dal kolega Bernik, ko je spregovoril seveda o situaciji tudi naših Slovencev v zamejstvu. In o tem zadnjem ukrepu notranjega ministrstva, seveda, ki je ukinil dvojezičnost v osebnih izkaznicah

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Gospod Juri, jaz

103. TRAK: (DAG) - 12.26

(Nadaljevanje) se opravičujem. Na kolegiju predsednika državnega zbora je, upoštevaje dejstvo, da imamo na dnevnem redu 40 točk, in ob pomislekih, kako locirati razpravo v parlamentu na vsebino, čim bolj na vsebino, ki jo obravnavamo tisti trenutek, upoštevaje dejstvo, da resolucija, ki je danes pred nami, govori o slovenskih izseljencih in zdomcih in da je skrb za slovensko manjšino v sosednjih državah stvar resolucije iz leta 1996, prišlo do nesporne ocene, da bi bil pogovor o problematiki teh dveh manjšin ob tej točki seveda prekoračitev točke, ki jo imamo na dnevnem redu in zagotovo ne bi niti prineslo rezultatov v kakršnikoli obliki, sklepov in priporočil vladi za izvrševanje politike v okviru resolucije iz leta 1996, ki se dotika teh vprašanj, ki so zagotovo pereča. Mislim, da imajo poslanci državnega zbora možnost v okviru drugih sredstev, ne pa v okviru te točke, ki pa je zagotovo taka, kot smo danes o njej razpravljali, govori o izseljencih in zdomcih.

Tako da lepo prosim, da to skupno ugotovitev, ki smo jo sprejeli tudi na kolegiju, spoštovane kolegice in kolegi, spoštujete, da ne razširimo razprave v del, ki se ne dotika te točke, ki je danes pred nami. Hvala lepa.

AURELIO JURI: Hvala, podpredsednica. Jaz sem praviloma skrajno discipliniran in podložen, seveda, in ne bom širil te razprave. Pa vendarle, kolega Bernik je o tem govoril in bi samo pojasnilo zaprosil, ki ne bo odpiralo nobenih polemik, domnevam. Ko je govoril o reciprociteti, seveda domnevam, da je razmišljal o pozitivni reciprociteti, tudi v izkazovanju naših izkušenj v varovanju manjšinskih pravic, ne pa obratno. In če me bo pomiril v tem smislu, ne bom niti nadaljeval te razprave.

Hotel sem pa izkoristiti priložnost, da pohvalim ministrstvo za zunanje zadeve in zlasti gospo Tovornikovo za protestno noto, ki jo je podala v zvezi s temi ukrepi v Italiji. Hvala.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Gospod Avšič, izvolite.

JOŽE AVŠIČ: Hvala lepa. Seveda bom dovolj kratek. Tudi ta razprava bi lahko bila replika, pa vendar mislim, da je bolje, da je to v obliki razprave - pojasnilo tudi enega od tistih, ki sem aktivno pri pripravi te resolucije sodeloval.

Očitki, da je resolucija splošna, hkrati pa ugotovitev, da je napisana tako, da jo je težko zavrniti, je ravno to, kar smo se ves čas v pripravi te resolucije zavedali. Zavedali smo se tega, da v kolikor bomo zašli z resolucijo v konkretizacijo tistih rešitev, ki jih je nesporno treba opredeliti v ustreznih zakonih, ali pa da bomo zašli v politične vode, pa četudi samo v preambuli kvalificirali, zakaj imamo Slovence v takem številu izven matične države, da bomo zgrešili namen. In to je, da pripravimo dokument, ki bo v največji meri sprejemljiv za poslanke in poslance državnega zbora, da bo lahko sprejet praktično z vsemi glasovi, s konsenzom, in da bo predstavljal ustrezno osnovo za pripravo konkretnih zakonskih ali drugih aktov, tudi proračuna Republike Slovenije, ki je v resnici v nekem obdobju zaostajal pri opredeljevanju sredstev za reševanje čisto konkretnih potreb Slovencev izven matične države. In tako, kot sem spremljal razpravo, sem prepričan, da smo v komisiji v sodelovanju z vsemi naštetimi, ki smo jih že nekajkrat ponovili, opravili zelo primerno podlago za sprejem v državnem zboru. Konec koncev verjetno vsi vemo,

104. TRAK (BS) - 12.30

(Nadaljevanje) kaj je resolucija, kakšen je to dokument in kakšna je razlika med resolucijo in zakoni. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala vam. Ker ni več priglašenih k razpravi, zaključujem splošno razpravo. K predlogu resolucije so bili vloženi amandmaji, ki se nahajajo na pregledu spremljevalnih in dopolnjevalnih predlogov k predlogu resolucije o položaju Slovencev, ki živijo izven republike Slovenije, razen Slovencev v zamejstvu ter s tem povezanimi nalogami državnih in drugih dejavnikov Republike Slovenije z dne 23.1.2002.

V okviru možnega roka je amandma na povedal tudi gospod Partljič, sedaj ga med nami ni. Na klopi ga še ni, tako da gospoda Partljiča sprašujem, ali je morebiti že vložen amandma oziroma službe sprašujem, če je amandma vložen,

drugače bomo šli naprej brez amandmaja. Amandma je vložen, tako da bomo počakali samo še trenutek, da ga dobimo na klop.

Ker sem dobila sporočilo, da do zaključka splošne obravnave, ki je še dopuščal možnost, da se vloži amandma, le-ta ni bil vložen in bomo torej izhajali iz amandmajev, ki so vloženi v okviru in se nahajajo na pregledu amandmajev.

K predlogu resolucije je k III. poglavju vložila amandma oziroma dopolnjevalni predlog komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Odpiram razpravo. Ker ne želi nihče razpravljati, prehajamo na odločanje o amandmaju k III. poglavju. Glasujemo. Navzočih je 41. Mislim, da nas je v dvorani več. Se opravičujem.

Prosim, kolegice in kolege, ker smo v fazi glasovanja in mislim, da bi bilo tudi možno resolucijo pred popoldanskim odmorom sprejeti, da se nam pridružijo, da bomo opravili glasovanje o par amandmajih.

Drugič bomo glasovali o amandmaju k poglavju III. Glasujemo.

105. TRAK: (DAG) - 12.34

(Nadaljevanje) Ker tudi drugič glasovanje ni bilo uspešno, prekinjam zasedanje za deset minut. Nadaljujemo ob 12.45 uri, ko bomo tretjič glasovali o amandmaju. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 12.35 in se je nadaljevala ob 12.46.)

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi! Preden tretjič glasujemo o amandmaju komisije k III. poglavju, dovolite še sledeče pojasnilo.

Na klopi dobivate tudi amandmaje, katerih predlagatelj je gospod Tone Partljič. Ker so se amandmaji nahajali v glavni pisarni in so bili v okviru splošne razprave napovedani, je bilo moje obvestilo v prejšnjem delu, da amandmajev ni, nekorektno, zato bomo oba amandmaja gospoda Partljiča obravnavali, skupaj z amandmaji, ki jih imamo v pregledu.

Tretjič bomo torej glasovali o amandmaju komisije k III. poglavju. Glasujemo. Navzočih je 55 poslank in poslancev. Za je glasovalo 52, proti eden.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je amandma k III. poglavju sprejet.

Zdaj prehajamo na amandma k II. poglavju, katerega predlagatelj je gospod Tone Partljič; amandma je redakcijske narave. Želi kdo razpravljati? (Ne želi.) Zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k II. poglavju. Glasujemo. Navzočih je 55 poslank in poslancev. Za je glasovalo 52, proti nihče.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na razpravo in odločanje o amandmajih k IV. poglavju. Pod številko 1 je amandma vlade, pod zaporedno številko 2 bomo odločali o amandmaju, katerega predlagatelj je gospod Partljič, potem gremo zopet nazaj na pregled amandmajev, kjer je pod zaporedno številko 2 amandma komisije in pod številko 3 amandma gospoda Jerovška. Želi kdo razpravljati? Gospod Kavtičnik, izvolite.

JOŽEF (JOŽE) KAVTIČNIK: Hvala lepa. Samo redakcijsko. Tu piše "univerzama" - ter "univerzami", kajti vemo, da je lahko v Sloveniji več univerz kot samo dve, "ter univerzami in raziskovalnimi organizacijami v Sloveniji".

106. TRAK (BS) - 12.48

(Nadaljevanje) Zaenkrat sta dve, lahko so pa tudi tri. To je moj predlog.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. To je amandma vlade Republike Slovenije. Mi seveda tu nimamo pravice. Gospod Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ: Ni osma, ampak deveta alinea.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Se opravičujem, gospod Pukšič, nisem razumela.

FRANC PUKŠIČ: Piše, "v drugem odstavku se doda nova osma alinea" - deveta alinea je.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovani kolegi, tu so seveda pripombe na amandma, katerega predlagatelj je vlada Republike Slovenije. Želi predstavnica pojasniti? Gospa Tovornikova, izvolite .

MAGDALENA TOVORNIK: Hvala lepa za besedo. Vlada Republike Slovenije je sprejela amandma v takšni obliki, kot imate navedenega. Verjetno je imela v mislih dve obstoječi univerzi. Tako, da jaz ne nasprotujem predlogu poslanca. Vendar vlada je sprejela amandma v tej obliki, kot je tukaj napisano. Prosim?

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Še pojasnilo, gospa Tovornikova, glede pripombe gospoda Pukšiča; osma alinea.

MAGDALENA TOVORNIK: Osem jih je že, se pravi, da je to lahko nova osma. K osmi alinei je amandma, a ne.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala za pojasnilo. Prehajamo torej na odločanje o amandmajih. Najprej o amandmaju pod ena, katerega predlagatelj je vlada. Glasujemo. Navzočih je 54 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma pod ena sprejet.

Sedaj glasujemo o amandmaju, katerega predlagatelj je k poglavju IV., točka 4.1., vložil gospod Partljič. Glasujemo. Navzočih je 53 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.

(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma, katerega predlagatelj je gospod Partljič, sprejet.

Sedaj se vračamo na pregled amandmajev in glasujemo o amandmaju pod zaporedno številko dve na drugi strani pregleda. Glasujemo. Navzočih je 52 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.
Odločamo o amandmaju pod zaporedno številko tri.

107. TRAK: (PT)

(Nadaljevanje): Obrazložitev glasu, se opravičujem, samo da prekinem. Najprej gospod Avšič, izvolite.

JOŽE AVŠIČ: Hvala lepa. Torej, jaz ta amandma ne bom podprl. Mislim pa, da tudi sicer je precej problematičen. Govori o tem, da moramo ustvariti pogoje za vračanje Slovencev kjerkoli po svetu, kjer vlada huda gospodarska ali politična kriza. To je seveda v kontekstu aktualnih dogodkov v Argentini in verjetno je predlagatelja navedlo, da je to napisal. Vendar pa je to, presega pravzaprav to, kar smo v resoluciji mislili napisati in kar bo v nadaljevanju, o čemer smo večkrat že govorili, potrebno tudi razdelati v ustrezni zakonodaji. Načelo vračanja je načelo. Tule pa pravzaprav že določamo nekaj, kar smo mislili, da je morda ta hip, zaradi Argentine dobro, pa vendarle je, so Slovenci tudi v Zvezni Republiki Jugoslaviji. In mislim, da v tej državi obstajajo pogoji in resna gospodarska in ekonomska kriza. In morda bi še kje lahko še kaj našteli. In če to tako sprejmemo kot je zapisano, potem seveda pristajamo na to, da kjerkoli se bo ugotovilo, pa niti ne definirano, kaj je to kriza in kaj je to huda gospodarska kriza, bomo morali ustvarjati pogoje. Mi jim moramo, namreč po tem načelu ne pomeni to, da tisti, ki želi priti v Slovenijo, bo dobrodošel. Mi moramo zagotoviti pogoje, da se lahko vrnejo. To je precej obvezujoče in mislim, da ni v redu, da to v resoluciji napišemo, tako kot je zapisano. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Obrazložitev glasu, gospod Bevk, izvolite.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Moj namen je bil sicer, da opozorim na ta problem, vendar sem spregledal že, da smo v fazi odločanja in da lahko obrazložim samo svoj glas. Kajti s svojim prispevkom sem hotel predlagati določeno spremembo, da bi se ta amandma glasil malo manj obvezujoče.

Ta beseda "omogoči pogoje", se pravi, da bi mogli kar ne vem, točno materialno omogočiti namestitev, službe, stanovanje in tako dalje. Zato bi jaz pričakoval seveda tudi prej, da bi se vlada Republike Slovenije do tega amandmaja vsaj na današnji seji opredelila, žal se ni, o tem amandmaju tudi nismo razpravljali na komisiji, ker je bil seveda vložen tik pred obravnavo resolucije. Zato žal seveda ne bom mogel podpreti tega amandmaja. Bi bilo pa dobro, če bi, žal sem zamudil, še enkrat povem, napisali tukaj namesto "omogoči", "pospešuje" ali nekaj podobnega, ustvarja pogoje za njihovo vrnitev in tako dalje. Žal to dikcijo amandmaja ne bom mogel podpreti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Gospod Petan, izvolite.

108. TRAK: (DAG) - 12.56

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Torej, s takšno dikcijo, kot jo je podal, bi se tudi sam strinjal. Ampak, dobro, zdaj smo v taki fazi, kot smo. Bom pa povedal, zakaj bom sam glasoval za takšen tekst.

Namreč, gre za to, da smo tudi v tem državnem zboru pri obravnavi določenih zakonov, ki se nanašajo na tujce, migrante in podobne kategorije tujih državljanov, bili zelo liberalni in tam je bilo vse premalo zaščite za njih. Nimam nič proti, da se razumemo, vendar ko je šlo za popolne tujce, smo bili zelo liberalni, ko gre pa za naše državljane, mislim državljane, ki imajo naše poreklo, naše krvi, tu smo pa zelo restriktivni. Tu pa naenkrat nastane en kup pomislekov, en kup nekih omejitev, ki ne trdim, da niso tudi upravičene, vendar to nesorazmerje mi pa nekako ne gre skupaj. Če smo tam lahko ali pa lahko najdemo toliko strpnosti do popolnih tujcev, potem ne razumem, zakaj ne bi še nekaj več eventualno - ampak to ne bo nič več - dali ljudem, ki so naše krvi.

In zaradi tega bom to potrdil, tudi če je mogoče ta tekst, kot je dejal gospod Bevk, morda res malo ali pa malce bolj zavezujoč, me to ne moti, če smo pri popolnih tujcih bili tako liberalni. To je vzrok, zaradi katerega bom to podprl, in ne samo, da bom podprl, vest mi nalaga, da moram to podpreti. Hvala.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Gospod Cukjati, izvolite.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo. Tudi sam bi rad obrazložil svoj glas.

Ne vidim, da bi s tem oziroma s sprejemom te dikcije se zavezali, da povratnikom omogočimo stanovanja, delovna mesta in tako dalje, sploh ne. Kajti vrnitev je eno, omogočiti in zagotoviti življenjske pogoje v nekem določenem standardu je druga stvar. In, končno, te zadeve bo tudi verjetno nek zakon podrobneje določil. Predstavljam si pa naslednje: v Ruandi, recimo, živi 12 Slovencev, izbruhne huda državljanska vojna, klanje počez in po dolgem, huda kriza - katera država bi svojim nekaj državljanom na nek način omogočila, da se vrnejo domov? Katera država tega ne bi naredila? Povejte mi, katera demokratična država tega ne bi naredila?! In se mi zdi, da smo Slovenci tudi dolžni v primeru, če se v Ruandi to zgodi, tem dvanajstim, ki morda ne morejo, ker v tisti državljanski vojni ne prideš do aviona, ne prideš do karte, vse je v razsulu in morda samo še kakšen ameriški diplomatski avion odleti, da ne bi prek diplomatskih zvez omogočili našim državljanom, da zapustijo to kritično deželo in pridejo domov; morda pa imajo doma prav tako dobro urejeno premoženjsko stanje. Gre samo za to, da smo dolžni oziroma se nekje tu v načelni obliki zavežemo v takih kriznih situacijah našim državljanom oziroma Slovencem - kaj to pomeni, bo verjetno zakon določil - omogočiti vrnitev v Slovenijo. Samo za to gre.

109. TRAK (BS) - 13.00

(Nadaljevanje) Mislim, da to ni nobena prehuda obremenitev, je tista minimalna demokratična zahteva neke, bi rekel, etičnega odnosa matične dežele do svojih prebivalcev. Hvala.

PODPREDSEDNICA IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Ker je ura 13.00, bi samo z vašim dovoljenjem dokončala to točko. So pa še trije, ki želijo obrazložiti svoj glas. Še roke se dvigujejo, še. Tako, da dopoldanski del prekinjam in nadaljujemo ob 14.30 uri. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 13.01 uri.)

110. TRAK: (PT)

(Seja se je nadaljevala ob 14.34 uri.)

PREDSEDNIK BORUT PAHOR: ... državnega zbora, nadaljevali bomo z 12. sejo državnega zbora, s prekinjeno točko dnevnega reda. Prosim, kolegice poslanke in kolege poslance, če pridejo v dvorano. Najprej bomo ugotovili navzočnost, potem bi vas rad obvestil, o nekaterih predlogih za nadaljevanje seje, povezanih z nekaterimi točkami dnevnega reda. Prosim, če pridete v dvorano.

Kolegice in kolegi, predlagam, da z ugotavljanjem navzočnosti, nadaljujemo s prekinjeno točko dnevnega reda, na 12. seji. Dodatno opravičeni za nadaljevanje so dr. Bajuk, mag. Vizjak, kolega Gračner, kolega Jakič, Kacin, kolegica Zalokar Oražem in kolega Beuermann za popoldanski del seje.

Ugotavljam navzočnost v dvorani. Prosim, da pritisnete tipko kvorum. Ni dovolj navzočih. Mislim, da nas je v dvorani dovolj, prosim vse v predverju, če pridejo v dvorano. Prosim vse, ki so v predverju velike dvorane, da se nam pridružijo. Še enkrat bomo ugotavljali navzočnost. Navzočih je 49 kolegic in kolegov. Državni zbor Republike Slovenije je sklepčen, lahko odloča.

A lahko prosim za malo pozornosti. Preden nadaljujemo s prekinjeno točko. Nekaj obvestil. Če bi se s predlogi, ki so sestavni del tega obvestila, strinjali, potem jih ne bi dal na glasovanje. Če bo med nami prišlo do različnih stališč, bi predlagal, da se na hitro sestane kolegij, da se odločimo o stvareh.

Na zadnji seji kolegija pred začetkom te seje, smo se dogovorili kdaj približno bomo obravnavali nekatere točke dnevnega reda. Med drugim tudi kdaj bomo izvolili novega ministra, potem ko bomo seznanjeni z vso, starega ministra za oziroma dosedanjega ministra za evropske zadeve, sodnika in kdaj bomo obravnavali interpelacijo. V zvezi s tem sem vas dolžan obvestiti o nekaterih stvareh, o katerih sem bil sam obveščen v času, med odmorom.

Predsednik vlade prosi dvoje oziroma vlada. Da bi o imenovanju dr. Potočnika za ministra za evropske zadeve odločali, če je le mogoče jutri. Dr. Potočnik

111. TRAK (BS) - 14.38

(Nadaljevanje) je kot vodja ožje pogajalske skupine vabljen na sestanek tako imenovane luksemburške skupine v petek, na Češkem. Gre za, po njegovem mnenju in po mnenju vlade, za zelo pomemben sestanek, na katerem je bilo za Slovenijo dobro, da sodeluje. Zato prosijo državni zbor, če bi lahko o njegovem imenovanju odločali jutri. To je en predlog.

Drugi predlog zadeva vprašanje interpelacije. Na kolegiju je bilo odločeno, da bi predlagali državnemu zboru obravnavo interpelacije prihodnji četrtek. Nekaj kolegov, predvsem s strani opozicije, pa je opozorilo, da predsednika vlade, dr. Drnovška, prihodnji teden v državi ni, ker je zaradi službenih obveznosti odsoten, zaradi česar smo se dogovorili, da bom predsednika vlade vprašal, ali želi biti navzoč na seji, ko se bo obravnavalo v državnem zboru interpelacijo zoper ministra Kopača. Ta pogovor sem v tem odmoru z njim tudi opravil. Predsednik vlade želi biti navzoč

na seji in prosi, če bi državni zbor lahko to točko opravil ta teden. Predlagam, da bi jo torej uvrstili na začetek nadaljevanja seje v petek, če bi se s tem strinjali.

To sta dva predloga, o katerih bi se rad z vami posvetoval. Če ni ugovora, bi se z njimi strinjali, če bi bili ugovori, pa predlagam, da se sestanemo vodje poslanskih skupin, da vidimo, kakšne so alternative, vendar mislim, da so to predlogi, ki ustrezajo tudi zahtevam opozicije, na drugi strani pa spoštujejo predlog vlade. Je to v redu? Hvala lepa. Torej o dr. Potočniku, kot kandidatu, bomo odločali v četrtek, prav tako predlogu za sodnika, o interpelaciji pa v petek, z začetkom ob 10.00 uri. Hvala lepa.

Predlagam, da nadaljujemo. Besedo dajem kolegu Brenčiču. Prosim.

STANISLAV BRENČIČ: Hvala lepa. Gre se za obrazložitev glasu k tretjemu amandmaju k četrtemu področju. Kakorkoli že je morda kdo izmed nas tako ali drugače obremenjen, ali z argentinskim sindromom ali kakorkoli. Slovenski po svetu so, kjerkoli so, od tega narodovega telesa in če pomislimo, kako krute zadeve se dogajajo, kako kruta stanja so v posameznih delih sveta in kako nemočan je posameznik, pa tudi če samo spremljamo ta kurdon beguncev čez naše ozemlje, potem ne moremo nekako neprizadeto spremljati, morda želeno vključitev vsebine, kot jo ta amandma predlaga.

V vsakem primeru je to resolucija, ni zakon. Ta amandma je seveda dosti določno zastavljen. Če bi bil to zakon, je obveznost države lahko res velika. V danem trenutku tega ne bi mogla zadostiti. Je pa resolucija, tako da je status tega akta le nekoliko drugačen. Zato z vso odgovornostjo povem, da bom amandma podprl in mislim, tudi če ostane povsem takšen, kot je predložen, ga bi smeli z vso odgovornostjo do kjerkoli živečih Slovencev po svetu, podprti in dati to možnost, da država na tem gradi, ali da pripravlja neke rezerve, take ali drugačne, ali take ali drugačne ukrepe, vsaj za tista okolja, kjer je evidentno, da se neko splošno družbeno stanje in klima hitro poslabšuje in je za posameznika preživetje lahko nemogoče. Hvala lepa.

PREDSEDNIK BORUT PAHOR: Prosim, proceduralno, kolega Jerovšek. Ali se lahko vklopite?

JOŽEF JEROVŠEK: Ker čisto na koncu, ko se je začel obravnavati ta moj amandma, nisem bil prisoten v dvorani in je predvsem sporno,

112. TRAK: (LM) - 14.42

(nadaljevanje): prehude obveznosti, kot je tudi s tega, ki bi naj izhajale s tega za državo ne vem, če imam postopkovno možnost, da predlagam rahlo redakcijo tega svojega amandmaja tako, da bi se glasil: "Slovence po svetu, ki živijo v državah, kjer vlada huda politična oziroma gospodarska kriza Republika Slovenija omogoča vrnitev v domovino brez pogojev." Omogoča - to je pa zgolj načelno, mislim predvsem nevtralno. Po nekaterih posvetovanjih, bi bila takšna dikcija, mislim da pa absolutno ne bi smela biti sporna.

PREDSEDNIK BORUT PAHOR: Prav. Vsebino amandmaja je moč spremeniti do začetka glasovanja. Zdaj smo pri obrazložitvi glasu. Vi pravite, da gre za redakcijski poseg v besedilo. Stališče vlade glede tega? Potem bom pa vprašal

državni zbor, ali lahko samo na osnovi ustnega popravka nadaljujemo z obrazložitvijo glasu in glasovanjem. Prosim, državna sekretarka.

MAGDALENA TOVORNIK: Gospod predsednik, jaz sem že prej povedala, da se vlada ni opredelila do tega amandmaja, ker je bil ta amandma vložen šele 23.1. Torej vlada nima stališča do tega amandmaja.

PREDSEDNIK BORUT PAHOR: Mislim, na popravek, ki ga je zdaj dal kolega Jerovšek.

MAGDALENA TOVORNIK: Mi bomo spoštovali odločitev poslancev. Jaz soglašam z njegovo obrazložitvijo.

PREDSEDNIK BORUT PAHOR: Razumem. Hvala lepa. Predlagam, da nadaljujemo z obrazložitvijo glasu in da v tem času ugotovimo, kaj je mogoče narediti v zvezi s predlogom kolega Jerovška. Kolega Pukšič, za njim kolega Bernik in kolega Terčon. Imate besedo. Kolega Pukšič. Ne želite. Kolega Bernik. Obrazložitev glasu. Prosim.

DR. JOŽEF BERNIK: Gospod predsednik, gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi! Veliko je bilo povedanega, kar se tega amandmaja tiče. Jaz se strinjam, da bi bilo mogoče narediti malo drugačno dikcijo, ampak ta me ne moti, ker to je predlog, to je resolucija, ni pa zakon.

Bi pa rekel še eno stvar. Če se vsakdo od nas postavi, poskuša postaviti v neko situacijo, kjer bi bil, pa se nekaj zgodi, kako bi mu bilo všeč, če bi videl, da država ne namerava nič narediti in tudi nima nobene obveznosti za kaj narediti. Mi ne moremo na to pomisliti.

Druga stvar je pa tole. Ta predlog sedaj obravnava v situaciji Argentine. Dobro, trenutno se to ugodi dol, ampak vam povem, da so Slovenci dol zelo trdoživi in so prenesli še marsikaj drugega, kot eno gospodarsko krizo. Vendar, nihče pa ne pomisli na to, da v neki bližini imamo več teh možnih situacij, to se pravi, v nekaterih državah bivše Jugoslavije. Meni se zdi, ali je treba mislite na vse Slovence po svetu, kjerkoli so, karkoli so, razlogov, ki so jih vodili, da so šli ven ali da so obstali v tem, kar so bili in tako podobno. Zato je ta dikcija zadovoljiva, ker se nanaša na vse ljudi, Slovence po svetu, ne pa samo za trenutno situacijo, kjerkoli je. Sem imel razmeroma dosti poslov prejšnji teden, v civilnem društvu, tudi Slovenci iz bivših republik Jugoslavije in sem videl, da so bile njihove potrebe

113. TRAK (BS) - 14.47

(Nadaljevanje) predvsem finančne, gospodarske in podobno in ne vem, koliko je prišlo v tem času do, kako bi rekel, po samozavedanju, da je treba tudi za slovenski jezik, identiteto in tako nekaj narediti. Jaz upam, da je prišlo in tudi naš cilj bi moral biti, da pride. Zato to podpiram v svojem imenu in sem prepričan, da bo tudi v naša stranka, Nova Slovenija, podprla ta predlog in tudi vas prosim za v okviru teh komentarjev, ki so bili rečeni, podprete. Hvala.

PREDSEDNIK BORUT PAHOR: Hvala vam, kolega dr. Bernik. Naslednji ima besedo kolega Terčon in za njim kolega Džuban. Prosim.

DAVORIN TERČON: Hvala, gospod predsednik. Torej, jaz mislim, da glede na to, da je resolucija nek splošni okviren akt državnega zbora, da popolnoma zadostuje prvi odstavek 4.5, torej sklopa te resolucije, kjer piše, da je Slovenija zainteresirana za vračanje Slovencev. Jaz razumem to, da seveda bo že itak država Slovenija dajala posebno pozornost na države, kjer vlada huda bodisi gospodarska, bodisi politična kriza.

Niste nas prepričali tudi s spremenjeno dikcijo. "Omogoča vrnitev", kaj to pomeni? Ali bo plačala avionske karte? "Omogoča pogoje", pomeni nekaj več, da bo uredila neke pogoje, ki so nedefinirani. Torej, meni se ne zdi ta amandma sicer nek močen izliv dobre volje za vračanje Slovencev, ampak da je nepotreben in da ne bomo mi s tem dosegli cilja, da ne bomo nič pripomogli k temu. Tudi ne rešuje problema, ki je bil prej omenjen, da če nastane ena kriza v Ruandiji, in je tam 12 Slovencev, da jih bodo reševale.

Poglejte, kako ravnajo druge evropske ali pa severnoameriške države, ko pride do take krize. Mislim, da nimajo nič zapisano v nobeni resoluciji, pa zelo efektivno rešujejo svoje državljane in mislim, da bo tudi Slovenija, če bo prišla do takih primerov, ravnala enako.

PREDSEDNIK BORUT PAHOR: Hvala lepa. Besedo ima kolega Džuban, za njim kolega Kebrič. Umikate prijavo za besedo. Kolega Kebrič, imate besedo.

IVAN KEBRIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi, državna sekretarka. Iz svoje mladosti se spominjam, kako je bilo, ko so bili politično zatirani naši Slovenci v zamejstvu, konkretno v Italiji. Takrat smo jih v Sloveniji - govorim s stališča Maribora, ker sem Mariborčan in zadeve dobro poznam - rade volje in z veseljem sprejeli in jim omogočali vse, kar je bilo največ v naših možnostih takrat. Dobivali so zaposlitve, dobivali so stanovanja itn. Zato menim, da nikdar ne bo Slovenija svojih ljudi, Slovencev, zapustila ali jim kakorkoli onemogočala vrnitev. Menim, da je ta korigirani predlog, ki ga je poslanski kolega Jerovšek podal, dovoljšen ob naši nacionalni zavesti, da ne bodo imeli povratniki pri nas nobenih težav, ampak bodo z veseljem in z določeno častjo, če se bodo vrnili, ne samo kot Slovenci, posebej še tudi kot naši državljani, brez ozira, če bodo imeli tudi dvojno državljanstvo. Zato predlagam, da če je proceduralna možnost, da podpremo in sprejmemo amandma

114. TRAK: (PT) 14.51

(Nadaljevanje): kolega Jerovška. Hvala.

PREDSEDNIK BORUT PAHOR: Prav. Želi še kdo besedo? Sicer bom zaključil razpravo. Želi. Prosim, kolega Mamić.

IVAN MAMIĆ: Hvala lepa. Najprej bom povedal, da bom podprl ta amandma in sicer z obrazložitvijo, da če je nekaj dodatno napisanega v prid temu, da so ti ljudje, ki ne živijo v Sloveniji in bi radi prišli v Slovenijo, zaželjeni, potem tudi ni nič narobe, če podpiramo, recimo če spreminjamo ustavo za to, da bojo stimulirali ženske, da se bojo vključevale v politično življenje bolj kakor do zdaj, ni nič narobe napisanega, tudi če ne bi bilo napisano, bi imele enake pravice.

Kar se tiče pa samih Slovencev, recimo ko so bili tukaj lani Slovenci po svetu, pa sem se pogovarjal z ljudmi, ki živijo na Hrvaškem. In oprostite, ampak so

mi rekli dobesedno tako. Da država Slovenija do njih ima mačehinski odnos. Dobosedno tako. In zdaj, če bomo še zaradi takih stvari dajali, potem seveda, to bo lahko destimulativno vplivalo na te ljudi.

Jim je treba tudi povedati to, da je v Sloveniji tudi nataliteta pada in če je zmeraj manj mladih žensk ali pa zakonov, da imajo vsako leto manjši prirast mladih, novih ljudi, otrok torej. In če, recimo čez 10, 15, 20 let pride v kritično situacijo, da je treba pridobiti prebivalstvo, ne vem od kod, potem to mislim, da za samo identiteto, ne bo dobro.

Vem kaj pomeni biti tujec in vem kaj pomeni biti svoja država. Sam nisem Slovenec in sem zelo lepo sprejet. Pa dajmo podprt ta predlog, da bojo tudi tisti ljudje čutili, da so dobrodrošli v domovini svojih očetov. Hvala.

PREDSEDNIK BORUT PAHOR: Hvala lepa, kolega Mamič. Želi še kdo obrazložiti svoj glas? Ja, prosim.

MAJDA ŠIRCA: Hvala. V predloženi resoluciji je zagotovo podpoglavje, ki govori o repatriaciji, državljanstvu in o statusu. Brez državljanstva so zagotovljeni vsi pogoji, tudi taki, ki jih prinaša, tudi za take primere, ki jih prinaša predloženi amandma in celo njegova korektura. Zagotovo v tem smislu ni potrebno dodajati in odpirati še druge poti. Konec koncev je v drugem odstavku jasno zapisano, da se bodo državni organi Republike Slovenije zavzeli za izvajanje vsem z zakonom predpisanih olajšav. In to menim, da je zagotovo dovolj jasno povedano, da gre v kompleksu za vse Slovence.

Opozarjam pa še, da v tem odstavku so, v prvem odstavku so celo ustvarjene neke izjeme. Kajti resolucija apelira posebej na vračanje tistih Slovencev, ki živijo zunaj Republike Slovenije, ki z dikcijo, da posebno pozornost pri tem bomo posvečali tistim, ki lahko doprinesejo k razvoju Slovenije. Opozarjam tudi na to dikcijo,

115. TRAK: (LM) - 14.55

(nadaljevanje): ki pravzaprav ločuje Slovence izven države Republike Slovenije na tiste, ki lahko prinesejo nekaj k razvoju Slovenije, na tiste, ki pa k razvoju Slovenije nimajo kaj prinesti, pa ne potrebujemo polagati toliko pozornosti. To je ena izmed rahlih diskriminatornih obravnav te resolucije, ki se dogaja mogoče tudi na drugem mestu, pa smo jo spregledali. Hvala.

PREDSEDNIK BORUT PAHOR: Hvala lepa, kolegica Širca. Želi še kdo obrazložiti svoj glas pred glasovanjem o amandmaju? Ugotavljam, da ne. Ob smiselni uporabi 193. člena sprejmem ta redakcijski popravek kolega Jerovška, ki je sicer vlagatelj tega besedila. Nov tretji odstavek bi se torej glasil: Slovencem po svetu, ki živijo v državah, kjer vlada huda politična oziroma gospodarska kriza Republika Slovenija omogoči vrnitev v domovino. O tem bomo glasovali. Glasujmo prosim! Glasujemo o predlogu kolega Jerovška! Navzočih je 56 kolegic in kolegov. 28 jih je bilo za, 24 proti.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 24.)

Ugotavljam, da je predlog sprejet.

Imamo predlog amandmaja k naslovu. Naslov se spremeni tako, da se glasi: Resolucija o odnosih s Slovencih po svetu. Predlagatelj je komisija. Želi kdo besedo? (Ne.) Potem bom tak predlog dal na glasovanje. Prosim, da glasujemo.

Prosim, da glasujemo o predlogu! Navzočih je 50 kolegic in kolegov. Vsi so glasovali za ta predlog.

(Za je glasovalo 50.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog sprejet.

Preden bomo glasovali o dodatnem sklepu, moramo seveda glasovati o resoluciji v celoti. Želi kdo besedo o tem? (Ne želi.) Potem bomo glasovali o resoluciji v celoti. Glasujmo! Navzočih je 60 poslank in poslancev. 57 jih je resolucijo podprlo, 1 je nasprotoval.

(Za je glasovalo 57.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta.

Pri tej točki dnevnega reda imamo še predlog dodatnega sklepa. Vlada Republike Slovenije naj državnemu zboru v skladu z 270. členom poslovnika poroča o uresničevanju resolucije o odnosih s Slovenci po svetu. Želi kdo besedo? Predlagatelj je komisija. (Ne želi.) Potem bomo o predlogu dodatnega sklepa glasovali. Prosim, glasujmo o predlogu dodatnega sklepa. Navzočih je 55 kolegic in kolegov. 52 jih je bilo za in nihče proti.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da smo s tem opravili vsa potrebna glasovanja pri tej točki dnevnega reda in jo s tem tudi zaključujem.